

HENRY FORD SE JE ZAVZEL ZA KRAJŠI DELOVNI ČAS

MED DELODAJALCI NI VELIKEGA RAZPOLOŽENJA ZA REFORME, KI JIH PREDLAGA JOHNSON

Ford soglašal z načrtom predsednika Roosevelta. — Čimveč ljudi bo delalo, tembolj se bo povečala nakupovalna zmogljivost. — Industrijski ravnatelj Johnson se še vedno pogaja glede skrajšanja delovnega časa. — Žena governorja Pinchota odgovarja Johnsonu.

WASHINGTON, D. C., 8. marca. — Tukaj se vrše obširna pogajanja med industrijskim ravnateljem Hugh S. Johnsonom ter zastopniki delodajalcev. Kakor kaže, niso delodajalci prav posebno dovzetni za Johnsonov predlog glede skrajšanja delovnega časa in zvišanja plač.

Johnson vztraja na svojem stališču, da se to mora zgoditi, ker se bo v nasprotnem slučaju poslužil prisilnih odredb.

Iz Philadelphije poročajo: — Mrs. Gifford Pinchot, žena pennsylvanskega governorja, je govorila na zborovanju uslužbencev Budd Manufacturing Company. Pri tej priliki je javno pozvala industrijskega diktatorja Johnsona, naj imenuje samo eno pennsylvansko mesto, v katerem je več kot dvanajst tovarn, in naj dokaže, da najmanj v šestih tovarnah gospodarji ne kršijo predpisov NRA.

Johnson ni včeraj popolnoma nič tajil, da njegovi predlogi zadevajo pri delodajalcih na gluha ušesa.

Toda delodajalci ne bodo mogli dolgo zavzemati tega stališča, ker predobro vedo, da se general Johnson ne šali, ako preti z "velikim krepelcem".

Včeraj jim je ponovno zabičil, da bo brezpogojno kaznovan vsak delodajalec, ki ne bo točno izpolnjeval vseh pogojev pogodbe, ki jo je podpisal z vlado.

Danes se je posvetovalo nad petdeset članov zveznega trgovinskega urada s predsednikom Rooseveltom. Razpravljali so o perečih gospodarskih vprašanjih.

FORT MEYER, Fla., 8. marca. — Henry Ford se popolnoma strinja z načrtom predsednika Roosevelta za izboljšanje gospodarskega položaja ter pravi, da je mogoče to doseči samo, ako je v industrijah nastavljenih več delavcev, ker bo s tem odprtih več trgov.

"Delavci z novim delom bodo odprli več trgov," je rekel Ford. "Kar se tiče industrije, je težko najti prostor, kjer je mogoče delavce zaposliti, predno je trg odprt, da bi bila zaposlitev dobičkonosna."

"Več ljudi bo izdelalo več blaga, in industrija mora najti trg za svoje izdelke, ali pa bo delo poržlo industrijo."

"Vidim pa, da je predsednik v svojem pregledu opustil prevoz in pridjal banke kot sredstvo za rešitev problema. S tem je postavil voz pred konja. Tri pglavitne stvari si: poljedelstvo, industrija in prevoz."

"Zadnja leta so si ljudje izvolili za svojo umetnost denar. Denar pa je bil izigran kot sredstvo za izboljšanje položaja. Zadnja leta so nekateri mislili, da bodo mogli živeti samo od denarja, — da jim je samo treba napraviti denar z denarjem, ter bi si pridobili premoženje s finančnimi manipulacijami. Morajo pa iti nazaj k pravi in koristni produkciji."

"Zato je zelo važno, da nikdo ne ovira gibanja "nazaj na deželo". Velika mesta so velik pogrešek, ako so organizirana tako, da je polovica prebivalstva brez dela in nimajo ničesar od česar bi živeli, ko delo preneha. Nekar pa ni treba misliti, da želim da bi bila mesta odpravljena. Mladi ljudje morejo v mestih dobiti izobrazbo in izkušnje in če taki mladi ljudje ponesejo svoje znanje nazaj na deželo, bodo šele spoznali pravo življenje na pravi podlagi. Z drugimi besedami: ljudje se morajo navaditi na preprostejšo življenje."

Dalje pravi Ford, da je bil čas depresije za indu-

Heimwehr v sporu s katolicani

ČEŠKA ZASTAVA JE V NEMČIJI PREPOVEDANA

Nemška vlada je odgovorila Čehoslovski s protidredbo. — Na Češkem je prepovedana nemška zastava.

Berlin, Nemčija, 8. marca. — Kazanje čehoslovaške zastave v Nemčiji je prepovedano, ker se čehoslovaška vlada trdno drži svoje odredbe, da privatno ni dovoljeno kazati nemške črno-bele rdeče zastave, kakor tudi ne nositi svastike v raznih znakih, kar je proti mednarodnim običajem.

Kakor znano, so po odredbi nemškega predsednika z dne 12. marca 1933 črno-bela-rdeča zastava in swastika postale znake nemške države. Navzlic ponovnim protestom pri čehoslovski vladi je ostala prvotna odredba glede nemške zastave v veljavi in celo potem, ko je nemška vlada zagrozila, da bo z ozirom na to izdala protidredbo glede češke zastave v Nemčiji. V sled tega se je nemška vlada, da varuje čast nemškega naroda, odločila, da je izdala naslednje odredbo:

1. Privatno kazanje čehoslovaških zastav in znakov v čehoslovaških barvah je prepovedano.

2. Predmeti, ki bodo kazali ali nosili v nasprotju s to prepovedjo, bodo zaplenjeni.

K tej odredbi je treba pripomniti, da ima čehoslovaška zastava modro-belo-rdečo barvo v trikotu. Kakor je že iz besedila odredbe razvidno, so od te prepovedi izjeme zastave ali znaki, katere nosijo diplomatični in konzularni zastopniki na svoji osebi ali pa jih imajo razbožene v svojih uradih, ali na svojih avtomobilih.

AMERIŠKO POSLANIŠTVO V MOSKVI

Moskva, Rusija, 8. marca. — Dva visoka uradnika sovjetske vlade morata izprazniti svoje stanovanje v poslopju, kjer bo nameščeno ameriško poslanstvo.

Lepa hiša na Spasso Peskovska trgu je bila določena za ameriškega poslanika Williama C. Bullita, v sled česar sta se morala izseliti podkomisar za zunanje zadeve Leo M. Karahan in glavni zapisnikar osrednjega izvrševalnega odbora Dimitri T. Florinski.

Iz istega razloga tudi izgubi sovjetska vlada prostore za državne sprejeme in gostije. V veliki dvorani te hiše je predsednik sovjetske republike Mihael I. Kalinin vsako leto 7. novembra ob obletnici oktobrske revolucije sprejemal diplomatske zastopnike.

ŽELEZNIŠKA NESREČA V RUSIJI

Moskva, Rusija, 8. marca. — Ko sta se v nedeljo trčila dva vlaka pet milj od Moskve, je bilo ubitih 19 oseb. Železniška uprava trdi, da je bila nesreča kriva breztržnost železniškega osebja.

strijo velikega pomena, kajti v avtomobilski industriji so izdelali nove avtomobile, ki so mnogo bolj-ši od starejših vrst. Ravno tako so delale eksperimente tudi druge industrije.

DUHOVNIKE ZAPIRAJO

V ruskih ječah je 75 duhovnikov, ker so politični nasprotniki. — Vsi so Nemci, pa ruski državljanji.

Moskva, Rusija, 8. marca. — Ko je bilo zadnje čase iz političnih ozirov aretiranih devet protestantovskih in deset katoliških duhovnikov, ki so Nemci, toda sovjetski državljani, znaša število duhovnikov v ječah ali pa v izgnanstvu v različnih krajih sovjetske unije, najmanj 75.

Medtem ko je v preganjanju duhovnikov bil 18 mesecev mir, so se v novembru zopet pričele aretacije. Duhovništvo je že mislilo, da bo sovjetska vlada proti njim prizanesljivejša. To mnenje je bilo še potrjeno, ker je znanji komisar Maksim Litvinov predsedniku Rooseveltu zagotovil v sovjetski Rusiji iversko svobodo.

Nemško poslanstvo sicer prisojetski vladi ni hotelo in tudi ni moglo posredovati, ker so ti duhovniki ruski državljani, toda je opozorilo znanji komisarijat na te dejstvo. Vendar pa se je nemško poslanstvo sklicevalo na to, da so ti duhovniki izvrševali verske obrede med nemškimi državniki, ki stanujejo v Rusiji.

Največ zaprtih duhovnikov je iz Ukrajine, kjer je zelo razširjeno gibanje za ločitev dežele od ostale sovjetske Unije. Iz tega je mogoče sklepati, da so bili ukrajinski duhovniki udeleženi pri tem gibanju.

Največ duhovnikov je bilo aretiranih v letih 1930 in 1931, toda manj leta 1932 in prvih devet mesecev leta 1933. Od teh jih je še vedno v ječah ali pa v izgnanstvu 24 protestantovskih in 32 katoliških duhovnikov. Za nekatere je nemško poslanstvo izposlovalo nemško državljanstvo in so smeli odpotovati v Nemčijo.

V sovjetski Rusiji je okoli poldrug milijon Nemcev in so večinoma naseljeni v večjih skupinah ter imajo svoje verske in narodne običaje. Med seboj običujejo v nemščini, in mnogi še celo ne govorijo ruščine. V sovjetski unije je celonemška republika ob Volgi, kjer živi 425.000 Nemcev. Druge večje naselbine so v Ukrajini, na Krimu in Kavkazu.

ŠPANSKA PRIČAKUJE NEMIRE

Madrid, Španija, 8. marca. — Da se španska vlada zavaruje proti vsaki nevarnosti za javno varnost, je izdala naredbe, ki so slične obsednemu stanju, četudi ne bodo strogo izvajane.

Do tega koraka se je vlada odločila, ko so zgradbeni delavci že drugič v dveh mesecih razglasili stavko. Delavci zahtevajo 44 ur dela na teden s plačo 48 ur. Tudi po drugih krajih države so stavke ali pa so napovedane.

Bombažne predilnice v Madridu so zaprte in med stavkarji so se pričeli nemiri. V izgrelih so bile ranjene štiri osebe.

V Andaluziji je prišlo do stavke med poljskimi delavci in vse delo na poljih je zastalo.

NOVI OBLAKI NAD HAVANO

Vlada se boji izbruha nove revolucije. — Glavno mesto je slično vojaškemu taborišču.

Havana, Kuba, 7. marca. — Predsednik Carlos Mendieta je postavil v nevarnost svoje stališče, ko je vsled poročil o nadaljnjih nemirih v notranjosti otoka odpravil deset pglavitnih točk ustave, ki jamčijo najvažnejše pravice naroda. Te pravice se more predsednik poslužiti, ako to opravičuje varnost države.

Kot sedaj stoji stvari, more vlada zapreti sovražnike države in jih držati v zaporu deset dni, ne da bi proti njim bila izdana kaka obdolžnica; pisma, telefonski razgovori in brzojavna poročila pridejo pod cenzuro; preiskati je mogoče stanovanja, zapleniti časopise in knjige in prepovedati zborovanja in shode. Predsednik ima pravico Kubance izgnati, tuje deportirati ter naseljevanje in izseljevanje ustaviti.

Predsednik Mendieta je podpisal postavbo za obrambo države zaradi delavskih nemirov v notranjosti dežele. Predsednik upa, da bo s tem ustavil delovanje komunistov. S posebnim ukazom je predsednik tudi določil deportacijo vsakega tujega agitatorja.

Havana, Kuba, 8. marca. — V sled atentata na kubanskega zunanjega ministra Cosme de la Torrinte se vlada boji, da bo izbruhnila nova revolucija. Atentat je bil izvršen blizu ministrovega stanovanja, ko je bil ravno na potu k seji ministrskega sveta, ki je hotel razpravljati o kritičnem položaju dežele. Na ministra je bilo oddanih več streliv iz strojne puške. Tega atentata so obdolžili komunisti, ki so zadnje čase povzročili več nemirov po celi deželi.

V sled tega se je predsednik Carlos Mendieta poslužil postavbe za varnost države ter je preklical več točk ustave, ki jamčijo prebivalstvu pravico. Ker nekateri liberalni člani kabineta niso zadovoljni s tem predsednikovim ukrepom, bo najbrže prišlo do ministrske krize.

Glavno mesto Havana je podobno vojaškemu taborišču. Poveljnik kubanske vojske polkovnik Fulgencio Batista je na vseh važnih krajih pomnožil straže, zlasti okoli vladnih poslopj in na križiščih ulic.

Aretiranih je bilo sedem oseb pod obdolžbo, da so bili v zaroti proti vladi. Obsojeni bodo na dolgotrajno zaporno kazen ali pa visoko denarno globo. Tujei pa bodo deportirani.

FORDOV SIN ZASTRAZEN

Miami Beach, Fla., 7. marca. — Ker je pred dvema tednoma Fordov sin Edsel Ford prejel grozilna pisma, da bo odveden, se je naglo odpravil v Florido, kjer bo močno zastražen s strojnimi puškami na svoji jahti lovil ribe.

Po petih dneh se je Fordova ribiška ladja vrnila v Miami Beach in je bila policijska straža v njegovem hotelu odvoljena. Blizu njega se samo nahajajo njegovi stalni detektivi.

MALE AVSTRIJSKE OBOROŽENE SKUPINE SE BODO ZDRUŽILE

DUNAJ, Avstrija, 8. marca. — Oni, ki so bili pred nekaj tedni radovedni, kaj bo napravil podkancler Emil Fey, ko je bil kancler Dollfuss v Budimpešti, se sedaj zopet izprašujejo, kaj bo storil major Fey, ko bo odšel Dollfuss v Rim na konferenco z Mussolinijem in ogrskim ministrskim predsednikom Goemboesom.

STAREC BI SE RAD OŽENIL

Dvanajst žena je že imel, sedaj je pa zahrepenel po trinajsti. — Pred leti je bil v Ameriki gost Antisalonke lige.

Istanbul, Turčija, 8. marca. — Turek Zaro Aga, ki trdi, da je star 160 let, je zopet zaljubljen v neko 40 let staro žensko.

Da more svojo ženo primerno preživljati je Zaro prosil mestno oblast, da mu zviša mesečno plačo vratarja od \$21 na \$42. Ako se bo sedaj poročil, bo to v 146 letih njegovega zakonskega življenja 13. žena.

Njegova 12. žena je dobila od njega ločitev zakona, ker je slišala, da je Zaro na svojem potovanju po Združenih državah imel na svojih kolenih mlada dekleta in ker ji ni prinesel milijonov, katere ji je obljubil.

Zaro opravlja službo vratarja v mestni hiši v Istanbulu. Njegovo delo pa večinoma obstoji v tem, da sedi ali pa stoji v dvorani, da si ga ogledujejo turisti.

Leta 1930 je Zaro prišel v Ameriko na vabilo protialkoholne družbe, ki je hotela z njim dokazati, da je dosegel tako visoko starost samo zaradi tega, ker ni nikdar užival alkoholnih pijač. Povabljen je bil na bankete in v razne klube in nikdar ni okusil kake opojne pijače. Pozneje pa se je izvedelo, da že od leta 1786 redno pije belo vino, vendar zmerno.

Zaro sedaj pravi, da ne bo več potoval v Ameriko. — Želim sedeti tukaj, samo sedeti. — pravi. — Amerika nima vseh ženskih lepotic. Tukaj jih je dovolj in dovolj za mene.

EKSPEDICIJA V NEVAR- NOSTI

Moskva, Rusija, 8. marca. — Schmidtova ekspedicija 89 moških se nahaja v veliki nevarnosti, ker je ledena plošča, na katero se je rešila s potopljenega parnika "Čeljuskin" pričela pokati.

Kot poroča Schmidt po radio, so se nanovo zgrajene lesene barake vsled pokanja ledu razkale na dvoje.

Do pred nekaj dnevi se je z njimi nahajalo, na ledeni plošči deset žensk z dvema otrokoma. Žene in otroke pa sovjetski letalci z aeroplani odpeljali na varnejše mesto.

V eni baraki je spalo 50 moških, ko je počila ledena plošča in baraka se je razcepila na dva dela. Možje so oba dela takoj popravili za bivašče.

Več aeroplanov, parnikov in sani s pasjo vprego skuša ponorencem priti še pravočasno na pomoč, pri tem pa jih ovirajo snežni viharji.

Tekom Dollfussovega bivanja v Budimpešti, kjer je razpravljalo političnem položaju z Goemboesom, je podkancler Fey pričel ostro nastopati proti socializmom, kar je imelo nekaj dni pozneje za posledico krvavo državljansko vojno.

Za sedaj podkanclerju ne bo zopet treba nastopiti proti premaganim socializmom, toda stališče katoliških napadačih čet in drugih manjših patriotskih in vojaških organizacij do fašistovskega heimwehra ni še popolnoma jasno.

Kancler Dollfuss je že odredil ustanovitev "velike unije" delavcev in uradnikov mesto prejšnjih neodvisnih organizacij. V sled tega smatrajo heimwehrovci za prvič ločni korak eno veliko patriotsko oboroženo organizacijo. V tem pogledu namerava major Fey drastične izpremembe. Vse to bo določeno še pred Dollfussovim odhodom v Rim in nobenega dvoma ni, da bo Fey šel na svojo roko odločno na delo.

Javnost z veliko napetostjo gleda na vedno večji razdor med heimwehrom, kateremu zapoveduje pri ne Starheimberg, in katoliškimi napadalnimi četami pod vodstvom justičnega ministra Schuschnigg.

Katoliške napadalne čete očita-

jo heimwehrovcem, da nimajo discipline in da se obnašajo vojaško. Heimwehrovci pa trdijo, da more le njihova organizacija rešiti Avstrijo.

FRANCIJA NE BO PLAČALA DOLGA

Ministr. predsednik Doumergue pravi, da vlada ne bo razpravljala o dolgu. — Poslaneka zbornica je proti plačilu.

Pariz, Francija, 8. marca. — Ministr. predsednik Gaston Doumergue in njegov kabinet sta sklenila, da ne bosta budila iz spanja mnunega vprašanja glede plačila vojnega dolga. Obnovitev tega vprašanja bi poslance tako razburila, kot razburi matadorjeva rdeča ruta bika v španski areni.

Iz višjih vladnih krogov prihaja obvestilo, da vlada sploh ne namerava razpravljati o poravnavi vojnega dolga Združenim državam. Tega vprašanja tudi kabinet ne bo rešil tekom parlamentarnih poititne, ker noče pri zopetni o-tvortitvi parlamenta stopiti pred poslance z izvršenim dejstvom.

V sedanjem kabinetu so štirje ministri, ki so zagrizeni nasprotniki vrnitve dolga, in sicer Andre Tardieu, Pierre Laval, Pierre Flandin in Louis Marin. Ti ministri so tudi pri vseh dosedanjih razpravah prisilili bivšega ministrskega predsednika Edouarda Herriota, da je prenehal s svojo zahtevno, da Francija plača Združenim državam svoj vojni dolg.

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, President

L. Benedik, Treas.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Za celo leto velja za Ameriko in	Za New York za celo leto	\$7.00
Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoll pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznači, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.

Telephone: CHelsea 3-3878

ČASI SE SPREMINJAJO

Tistim, ki so svetovno vojno preživeli v Združenih državah, se kakor v mrzličnih sanjah obujajo spomini:

— Amerika, trdnjava svobode, demokracije, svobodnega izražanja misli, civilizacije in vsega, kar je plemenitega, lepega in dobrega v človeku, in kar more priti do izraza v najbolj idealni državni obliki, je vstopila v svetovno vojno, da se bori za obstoj teh sijajnih kreposti.

Leta 1917 je kongresnik Lindbergh, oče slavnega letalca Lindbergha, napisal knjigo, v kateri je pokazal blaznost vojne ter vzroke, ki so dovedli Združene države do sklepa, da so se vojne udeležile.

V svoji knjigi je stari Lindbergh ugotovil, da so poglani Ameriko v vojno sebični interesi, ki nimajo nobene opravke z visokimi cilji človeštva. Sebični interesi in pa umetno ustvarjena histerija v skoro vseh razredih ameriškega naroda.

Člani tajne službe so vdrl v tiskarno, kjer se je knjiga tiskala, zaplenili knjige, kolikor jih je bilo natiskanih, ter uničili stavek.

Če bi Lindbergh slučajno ne bil kongresnik in če bi ne imel velikega političnega vpliva, bi se gotovo moral pred vojnim sodiščem zagovarjati zaradi veleizdaje.

In čemu vse to? Zato, ker je povedal nekaj, kar smatra danes sleherni za resnico.

Te dni je Lindberghova knjiga zopet izšla. Nihče se ne zgraža ali spodtika nad njo.

Kdo ve, na čem bo zbolelo človeštvo v bližnji ali daljni bodočnosti?

HITLER IN KRISTUS

"Saarbrueckener Landeszeitung", ki je glasilo nemških fašistov, objavlja razgovor fašističnega voditelja Spaniola, ki ga je imel s švedskim časnikarjem Windejem.

Spaniole je rekel Windeju: —

— Hitler je novi, večji in močnejši Kristus. Prepričan sem, da bo rimska cerkev v desetih letih izginila v sedanji obliki. Če bo pa še kaj od nje ostalo, se bo imenovala narodni socializem. Papež in Kristus te nove cerkve bo Adolf Hitler. Naši otroci ne pomakajo več svojih rok v blagoslovljeno vodo. Tudi se ne križajo več, marveč križijo prste in kličejo: — Živel Hitler! Takšna je, vidite, vera bodočnosti!

Precej resnice je v starem reku, ki se glasi: — Kogar hočejo bogovi kaznovati, ga udarijo s slepoto.

Dopisi.

Barberton, Ohio.

Velika farna prireditev bo v Barbertonu. Na koncertu 18. marca sodelujejo štirje pevski zbori. Pevsko društvo "Ilirija" iz Clevelanda pod vodstvom g. Rakarja pod 12 krasnih pesmi. Nastopi tukanjski cerkveni pevski zbor, pevsko društvo "Javornik", ter pevsko društvo "Naš dom" iz Kennmore, Ohio. Za ves večer je urejeno tako, da vas bodo zabavali vsi ti pevski zbori, posebno iz Clevelanda obetajo nekaj posebnega.

Prilika bo, da se bomo trenutno poglabili z dušo in srecem v nekaj, kar Slovenci najbolj ljubimo. Pozabimo naše vsakdanje preizkušnje, ki nas dnevno vse brez izjeme oblegujejo. Saj ni ga Slovence, ki ne bi v pesmi opeval ljubezen, najsi bo do domovine, do matere, očeta, bratov, sestra. Zliva pa tudi svojo bol, ki ga teži, v sladkono pesem. Slovenski narod se od vseh drugih narodov najbolj razlikuje v tem in jihat tem prekiča. Podpirajmo naše vrlje brate in sestre, ki se trudijo, da nam pokažejo svojo dobro voljo za narodno zavest.

Upam, da tega dne ne boste pozabili. Pokažite jim, da se zanimate in da jih podpirate stoprocentno. Napolnite dvorano kolikor vam razmere dopuščajo, in njim bo to največje priznanje, kar ga jim morete dati. Vedite, da bo to prva takšnih prireditev, kar jih je dosedaj fara imela.

Fara presvetege srca Jezusovega kar naučljiveje vabi na ta koncertni večer vse Slovence iz Barbertona in okolice, posebno pa farane. Ves čisti dobiček je za cerkev.

Začetek kot navadno ob 7. uri zvečer v dvorani društva "Domovina" na 14. cesti. Vstopnina je 35c za odrasle, mladina 15c. Po vsem tem sledi prosta zabava v spodnji dvorani.

Za odbor:

Frank Smrdel.

S pota.

Gori za velikim Sladkim morjem (Superior jezerom) ter po ledenem okrožju, kjer ima na tisoče Slovencev svoje domove, je do začetka sušca vladala prava sibirski zima, tako da so uboge ptice cepale zmrzle v sneg.

V začetku sušca se je pa bolj na gorko obrnilo. Vsako jutro me pri oknu pozdravljajo drobni vrabci, sneg se taja, in ponekod že travica mudi iz zemlje.

Mnogi rudarji še vedno čakajo boljših časov. Ko so bili dobri časi, so si za drag denar postavili svoja domovanja, sedaj so pa v stiski, ker jim na hiše nihče več ne posodi. Nekateri so tako srečni, da delajo osem ali deset dni na mesec, toda ko se bodo v odprtih rudnikih kotline odvajale, bo zopet parna lopata zavzela njihova mesta.

Bolniki, zlasti pljučnice, se širijo, da so vse bolnišnice polne.

Petru Zgagi in vsem onim, ki so mi pisмено čestitali za god, želim tisto, česar sam nimam, namreč zdravje.

Matija Pogorelec.

Na križišču cest Hyde Parka v Londonu so leta 1912 našli v 12 urah 37,000 raznih vozil, lani pa na istem kraju in istem času 63,000. Na Angleškem je okoli 100,000 ljudi zaposlenih v raznih pralnica. Angleži izdajo na leto nad 20 milijonov funtov za obnovo perila.

CENA
DR. KERNOVEGA BERILA
JE ZNIZANA

Angleško-slovensko
Berilo

ENGLISH SLOVENE READER

STANE SAMO

\$2

Narčilo ga pri —

KINCARN "GLAS NARODA"

216 WEST 18th STREET

NEW YORK CITY

BALON "SYRIUS" PRED DVICOM

Slika je bila posneta, predno se je dvignil sovjetski balon "Sirius" štirinajst milj visoko v zrak. To je največja višina, kar jo je kdaj dosegel kak balon. Ko se je spuščal proti zemlji, se je gondola odrgala, in trije drzni letalci — Fedosenko, Vasenko in Usiskin so se smrtno ponesrečili.

Iz Jugoslavije.

Zgodba vojnega najdenčka.

Beograjska "Politika" prinaša tole zgodbo vojnega najdenčka:

Ko so oktobra meseca leta 1914 avstro-ogrski čete zasedle podrinško okrožje v Srbiji, so vojaki na brdu Lipič blizu Loznice v vojnem rovu našli malega otročička, ki je bil oblečen v samo srajčko. Maček je zablodil v jarko. Bil je brez staršev in ni vedel ne o njih, ne o sebi nič drugega kakor to, da mu je ime Mirko. Med vojaki je bilo dosti usmiljenih sre, ki so se zavzeli za mladega otročička. Ti vojaki so bili od oddelka majorja Berga. Najdenčka so vojaki predstavili svojim častnikom, kateri so se prav tako začeli brizgati za otroka, kakor vojaki. Tako je našli najdenček Mirko, ki so mu dali priderek Lipič po brdu Lipiču, kjer so ga našli, živel v avstro-ogorskem vojaškem taboru, kjer se mu je prav dobro godilo. Vsi so ga imeli zelo radi. Vse je tudi skrbela usoda tega revčka, ki je ostal naenkrat brez staršev. Vedeli so samo to, da je otročiček Srbiček. Major Berg se je posvetoval s svojimi vojaki, med katerimi je bilo mnogo že starejših družinskih očetov, kam z najdenčkom. Končno je major Berg v sporazumu z vojaki poslal fantka v Tuzlo k svojemu znanemu, nekemu častniku, ki je bil zelo dobrega srca ter mu naročil, naj skrbi zanj.

V hiši tega avstro-ogrskega častnika pa najdenček ni dolgo bival, ker je tisti častnik kmalu moral na fronto. Zato pa je najdenčka, predno je odšel na fronto, izročil v oskrbo družini tedanjega postajenačelnika v Kreki pri Tuzli, Karla Linkaša. Ta družina je imela že šest svojih otrok, a je kljub temu zelo skrbno vzgajala tudi najdenčka Mirka.

Leta 1922 je najdenčka vzel k sebi Linkašev tast dr. Valter Weber, ki se je prav od srca zanimal za Mirka Lipiča ter ga skrbno šolal. Fantek je imel posebno naglenuje za mehaniko. Ker je kazal željo, da bi študiral mehaniko, ga je dal v prakso v razna podjetja, naposled pa ga je poslal v inženirsko šolo v Weimar na Nemskem. Tu se je najdenček ki je medtem že zrasel, posvetil proučevanju letalstva in avtomobilizma. Sedaj Mirko Lipič pravkar končuje svoje študije v Weimarju. Toda medtem se je premoženjsko stanje njegovega dobrotnika dr. Webra tako poslabšalo, da mu ne more več pošiljati sredstev za študije. Zavrnil je Weimarja, da bi se šola na zadržala plačila. Vendar pa imata sedaj Mirko Lipič in njegov dobrotnik dr. Valter Weber velike skrbi, ali bo mogel Mirko Lipič dovršiti svoje študije ali ne. Te skrbi pa niso

znane samo najdenčku Mirku, ampak tarejo tudi mnoge druge dijake.

Gorel je, pa si ni mogel pomagati.

Iz Bihaća poročajo: Mlinar Božić v vasi Oblaji je šel v svoj mlin. Zvečer, ko se je spravljal spat, je zažgal v velikem loncu ogelje, da bi ga ponoči ne zeblo. Lonce je postavil poleg klopi, na kateri je zaspal. Iz oglja se je razvijal monoksid, ki je Božića popolnoma omanil. Ko se je ogelje razgorelo, je ogenj dosegel klop in nesrečni Božić je začel goreti. V tem času je šel mimo mlina neki sosed, ki je začutil iz mlina smrad in dim. Vdrl je vrata in našel Božića v plamenih. Hitro je pogasil ogenj in poklical kmete, ki so Božića prepejli v bolnišnico. Njegove opekline so tako strašne, da ni nobenega upanja, da bi ostal živ.

Nasilna razbojnika.

V Sladaju pri Despotovcu sta dva maskirana in do zob oborožena razbojnika vdrla ob 11 ponoči v hišo kmetu Živkovića, ki je zaposlen v bližnjem premogokopu. V hiši sta našla razbojnika samo Živkovičovo ženo Živano in zahtevala od nje, da jima izroči denar. Žena ni hotela, zato sta jo razbojnika začela strašno mučiti. Vsa onemogla od hudih bolečin je žena izročila razbojnikoma 3500 dinarjev, ker sta pa bila prepričana, da je v hiši še več denarja, sta jo še naprej mučili. Žena pa na noben način ni hotela povedati, kje je denar, marveč se je spustila z

Peter Zgaga

SKRE ZA ZDRAVJE IN ZA KOŽO.

Zdravje je največja dobrina, kar jih ima človek na tem svetu. Za zdravje je treba skrbeti. Nekateri ga imajo že po naravi, drugi si ga pa znajo ustvariti in ohraniti. V splošnem se pa človeški rod uničuje. Nekateri ljudje se uničijo prej, nekateri pozneje. Kar nekaterim koristi, drugim

razbojnikoma v boj. Čeprav maskirana sta se zločince bala, da ju je žena spoznala, zato sta sklenila, da jo ubijeta. Ubogo ženo sta zvezala, ji zamašila usta, da ne bi klicala na pomoč in jo vlekla dva kilometra daleč iz vasi. Ko sta se ustavila, da bi ženo ubila, so ju zagrabili občinski stražniki, nakar sta razbojnika pobegnila. Čeprav je bilo temno, so stražniki spoznali roparja in orožniki so ju kmalu prišli. Priznala sta še razne druge tatvine in razbojništva ter izdala svoje pomagale, celo razbojniško družbo.

Naši v Ameriki

ROJAKE PROSIMO, NAJ NAM NAKRATKO NA DOPISNICI SPOROČE SLOVENSKE NOVICE IZ NASELBINE.

2. marca je premislila v Clevelandu Terezija Kužnik, roj. Nah-tigar, v starosti 68 let. Zaušča si na in heer ter veliko sorodnikov.

Bolehati je začela pred dvema mesecema, ko je umrl njen mož. Rojena je bila v Desčavasi, fara Smihelj, dolgo let pa je živila v Trečavasi pri Žužemberku na Dolenskem, kjer zapušča več sorodnikov.

Sledeče slovenska dekleta v Cleveland, O. so zadnje dni z uspehom prestale državno izkušnjo za bolničarke: Pauline Višnjič, Mae Kortan, Frances Lauric, Doris Guštin in Julija Marmor.

V nedeljo popoldne se je na N. Y. Central železnici v Collinwoodu pripetila velika nesreča. Od vlaka je bil namreč ubit rojak Frank Počkar.

V Los Angeles, Cal., si je vezl življenje s strupom John Tomasevič, star 32 let in rojen v New Orleansu. Vzrok je menda neozdravljiva bolezen. Zapušča ženo in starše.

Zoper izvinjenja

Ce si izvinete členek, ali če se vam zdi, da boste od bolezni v raji ali blizu zblazneli, vzgajte ANCHOR PAIN-EXPELLER. Če se jokate s tlačenostjo ali vrnemim blagom, v par minutah bo bolečina podležla, odleglo vam bo in ugodnost se bo vrnila. Več kot 60 let je bil Anchor Pain-Expeller priljubljen domači zdravilo za hitro odpravo bolečin. Pri vseh lekarnarjih — 35c in 70c veljosti. Samo pristni ima Sidro varstveno znamko.

PAIN-EXPELLER

DENARNA NAKAZILA IZVRŠUJE-MO TOČNO IN ZANESLJIVO PO DNEVNEM KURZU

V JUGOSLAVIJO		V ITALIJO	
Za \$ 2.75	Din. 100	Za \$ 9.25	Lir 100
" \$ 5.05	Din. 200	" \$ 17.90	Lir 200
" \$ 7.35	Din. 300	" \$ 44.	Lir 500
" \$ 11.95	Din. 500	" \$ 87.50	Lir 1000
" \$ 23.25	Din. 1000	" \$ 174.	Lir 2000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVRŽENE SPREMEMBI GORI ALI DOLI

Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodisi v dinarjih ali lirah dovoljujemo še boljše pogoje.

IZPLAČILA V AMERIŠKIM DOLARJIH

Za izplačilo \$5.00 morate poslati \$ 5.75

" " \$10.00 " " \$10.50

" " \$15.00 " " \$15.50

" " \$20.00 " " \$20.50

" " \$25.00 " " \$25.50

" " \$30.00 " " \$30.50

" " \$35.00 " " \$35.50

" " \$40.00 " " \$40.50

" " \$45.00 " " \$45.50

" " \$50.00 " " \$50.50

" " \$55.00 " " \$55.50

" " \$60.00 " " \$60.50

" " \$65.00 " " \$65.50

" " \$70.00 " " \$70.50

" " \$75.00 " " \$75.50

" " \$80.00 " " \$80.50

" " \$85.00 " " \$85.50

" " \$90.00 " " \$90.50

" " \$95.00 " " \$95.50

" " \$100.00 " " \$100.50

" " \$105.00 " " \$105.50

" " \$110.00 " " \$110.50

" " \$115.00 " " \$115.50

" " \$120.00 " " \$120.50

" " \$125.00 " " \$125.50

" " \$130.00 " " \$130.50

" " \$135.00 " " \$135.50

" " \$140.00 " " \$140.50

" " \$145.00 " " \$145.50

" " \$150.00 " " \$150.50

" " \$155.00 " " \$155.50

" " \$160.00 " " \$160.50

" " \$165.00 " " \$165.50

" " \$170.00 " " \$170.50

" " \$175.00 " " \$175.50

" " \$180.00 " " \$180.50

" " \$185.00 " " \$185.50

" " \$190.00 " " \$190.50

" " \$195.00 " " \$195.50

" " \$200.00 " " \$200.50

" " \$205.00 " " \$205.50

" " \$210.00 " " \$210.50

" " \$215.00 " " \$215.50

" " \$220.00 " " \$220.50

" " \$225.00 " " \$225.50

" " \$230.00 " " \$230.50

" " \$235.00 " " \$235.50

" " \$240.00 " " \$240.50

" " \$245.00 " " \$245.50

" " \$250.00 " " \$250.50

" " \$255.00 " " \$255.50

" " \$260.00 " " \$260.50

" " \$265.00 " " \$265.50

" " \$270.00 " " \$270.50

" " \$275.00 " " \$275.50

" " \$280.00 " " \$280.50

" " \$285.00 " " \$285.50

" " \$290.00 " " \$290.50

" " \$295.00 " " \$295.50

" " \$300.00 " " \$300.50

" " \$305.00 " " \$305.50

" " \$310.00 " " \$310.50

" " \$315.00 " " \$315.50

" " \$320.00 " " \$320.50

" " \$325.00 " " \$325.50

" " \$330.00 " " \$330.50

" " \$335.00 " " \$335.50

" " \$340.00 " " \$340.50

" " \$345.00 " " \$345.50

" " \$350.00 " " \$350.50

" " \$355.00 " " \$355.50

" " \$360.00 " " \$360.50

" " \$365.00 " " \$365.50

" " \$370.00 " " \$370.50

" " \$375.00 " " \$375.50

" " \$380.00 " " \$380.50

" " \$385.00 " " \$385.50

" " \$390.00 " " \$390.50

" " \$395.00 " " \$395.50

" " \$400.00 " " \$400.50

" " \$405.00 " " \$405.50

"AMERIKANCI" V STARI DOMOVINI DOBRO USPEVAJO

Sv. Anton v Poljanski dolini.

Gotovo se bo marsikateremu čitatelju Glas Naroda malo čudno zdelo in bo povpraševal, kje da je to sv. Anton? Da, v Poljanski dolini je. Tako imenujejo bližnji in daljnji tratarsko faro oziroma vas Trato, onkraj mostu ob koncu doline, od koder drže ožje doline proti Lučnam in od tam na Velitko, na desno pa naprej s cesto proti Žirem. Seveda se odecipita zopet na Hotavljah, dober kilometr od Gorenjavi, na Cerku. Nekoli zelo prometna cesta, danes ni tako živahna, posebno ob noči.

Tudi pri sv. Antonu poznajo Ameriko morda bolj kot kjerkoli drugod. Skoraj od vsake hiše imamo po enega ali dva v Ameriki, in če od katere ni nikogar, so od druge cele družine. Ti niso tam v enem ali par krajih, ampak jih je najti po celi Ameriki, ki se seveda tudi Poljanci imenujejo, pa naj si bodo to oni iz Žetne, Žirovskega vrha ali iz Gorenjavi.

Nekateri so odšli tja za zaslužkom že davno, drugi so jim pa sledili pozneje, od katerih se jih je precej vrnilo, še več jih je pa ostalo tam.

Kdaj so pričeli tja Gorenjci in Tratarci, kot jih jaz imenujem, v Ameriko zahajati, ne bom pripovedoval, ker to je težko povedati.

Anton Pintar, ti je 85-letni "stari Posavec" iz Sestranske vasi, mi je pripovedoval, da se je leta 1885 vrnil domov iz Butte, Montana, slozi Rock Springs, Wyo., ki je bil tedaj še neznamenita prometna naselbina. Na tamošnji postaji je videl znanega Miheliča, o katerem se je pozneje mnogo govorilo. Gotovo, da Posavec ni bil med prvimi, ki so odšli tja za kruhom. Kakor tudi Mihelič ne, ker kakor poveje, je tudi tedaj vsakdo gledal da je prišel k svojim ljudem. Posebno se je čel ni mal drugega jezika kot "poljanski", s katero se je ponavadi le do Ljubljane prišlo. Pač pa smatramo danes Posavca, da je izmed sedaj živih Amerikancev prvi videl Ameriko. Mnogo jih je pa pri nas, ki so pridrali tja tri, štirikrat in še večkrat, so bili tam 10, 15, 25 in še več let.

Poleg drugih starejših, ki so videli Ameriko tudi malo prej, kakor mi, so: Hrovatov Jur, ki je bil tam 4 krat. Delal je na Sygani, t. j. v Rock Springs in v Arizoni. Brata Blaž in Tone Eržen, ki sta farmarila nad 30 let v Wisconsinu. Tone posebno rad pove, kako skromno farmerji v Ameriki živijo, posebno tedaj, ko pridejo v bližino pišče. Glažek takratkega je zadovoljal in še tega so uro in še dalje pokušali in se pri tem pogovarjali o kmečkih ali farmerjskih zadevah. Tukaj Tone vidi še dva drugača.

Blaž pa je dovedel tukajšnje kmeti, da so pričeli uporabljati kosilne stroje, in jih je sam učil, kako se z njimi ravna. Tudi stari Boština je bil v Ameriki predno je prišel s tacemo, ki je danes ena največjih v dolini. Tam sta tudi še sedaj njegova starejša sinova Anton in Janez. Tudi Bendibovec je bil tam večkrat, predno je ob mostu sezidal hišo, v kateri ima trgovino.

Prostorjevi znani umetniki v vsem, posebno v godbi, so tudi v Gorenjavi doma, kakor tudi Ivan Prostor, slov. urad na Waterloo Road v Clevelandu. Njih mlajši so posebno nadarjeni v godbi, kakor tudi v drugih rečeh. Že parkrat so igrali v ljubljanskem radiju in jih godbo ste tudi lahko tudi slišali v Ameriki, če imate aparat za to. 9-letni Adolf in 12-letni Anton jo zaigrata bolj kot kaka mešinska godba, ki ji vse ploska.

Kaj pa od onkraj Trate in Sestranske vasi? Tam so pa po večini vsi v Ameriki in bodo najbrž tudi tam ostali, posebno starejši. Danes je tam po večini drugi rod, njih mlajši in taki, ki so prišli od drugod, Starnamovi so vsi tam. Stebeljevi so pomrli ali pa tudi tam ostali. Na Dobravi so tudi po večini Amerikanci, na pr. Kosovec in Janez na Dobravi in "Dobravčiči". Mlinar in žagar Franc Home, ali p. d. Sive, ki ima nekdanji Homeov mlin, se pohvali da ima štiri brate na Zapadu, t. j. v Montani, Arizoni in drugod.

Nadalje so tam Mežnarjevi ali Ferlici od sv. Urbana v Rock Springs-u še kakih 50 let. Nadalje

jih je precej iz Hotavlj, med katerima sta tudi Tomaž Čadež in Lovro Demšar v Rock Springs-u, da o drugih ne govorim, četudi je cela vasa bila in je v Ameriki. Nadalje so še Hlavčiči, Mrs. Tavčarjeva je od tam. Iz bližine je Valentin Mreina, slovenski policaj v Rock Springs-u. Več jih ne mislim naštevati, ampak vsi so Poljanci od sv. Antona.

— Ali je tudi kaj novic iz tega dela doline? — bo najbrž marsikateri bralce, ki je od tu doma, vprašal.

Pričnem najprej pri cerkvi sv. Janeza Krstnika, sv. Anton je menda le v nekem stranskem oltarju. Tu župnikuje že nekaj let Jos. Brajce, ki pa je zadnji čas precej bolehen, da mora imeti pomočnika ali kaplana, ki ga sicer navadno ne potrebuje. Tudi tu so bili med vojno pobrani zvonovi in drugo, kar se je dalo odtrgati in je imelo kako vrednost. Dva manjša bronasta zvonova so bili takoj napravljeni, večje so pa šele pred par leti, ki ima tako močan in prijeten glas, da je manj ponos na vsa dolina, ker sliši se ob ugodnem vremenu na vse strani: do Žirov, Oselje, na Blegaš in malodane do Škofjeloke in Planino. Umevno je da je ta orjak bronast, dočim so drugod, posebno pri podružnicah, navadno železni.

Na Hotavljah je vse pri starem. Pred mesecem so otvorili tam mlekarino v novozgrajeni hiši ob križišču ceste proti Žirem. To bo za bližnje kmete precej pomenilo, ker drugače ninajo kam z mlekom. Cena mleku, pri današnjih razmerah ne bo visoka, nekaj se pa bo le poznalo kmetom, ki bodo mleko tja nosili. Stari Šube, t. j. Lovro Demšarjev oče, še živi in je še trden pri svojih, bližu 90 letih.

Presere, ali prejšnji župan Frano Uršič, ki je nad 30 let gospodaril tratarski občini, uzorno gospodaril na svoji kmetiji, ki je tudi uzorno urejena. Le pogljemo hišo, gosodarska poslopja in skrbno obdelane njive in lepo zaraščene gozdove, ki so njegova last. Tujec, ki gre mimo in se ozira, gotovo misli, da je to kaka graščina.

Na Hotavljah so tudi dve trgovini in ena ali dve gostilni. Zadnji čas, kot čujemo, je dovoljeno ljudem iz onkraj meje, ki imajo "prelaznice", da smejo sem prihajati po moko in druga živila. Vrniti se pač morajo ob gotovem času in ne smejo drugega nesti s seboj čez mejo, kot kar jim je dovoljeno. Ondotnim trgovinam se to precej pozna.

O čedni Hotavljški vasi sem že jeseni omenjal, ki je z svojimi brdi pravi kras doline.

Gorenja vas, ki hoče biti nekako središče doline, napreduje na vseh koncih in krajih. Če pride še do ponovne združitve občin, bo Gorenjavas postala res nekaj, da ji bodo sosednje vasi zavidele. Že sedaj je zdravnik dr. Gregorčič sezidal nad cesto pri Platiški veliko hišo, ali bolje palačo, v kateri bo imel svoj urad in začasnó bošnico. V slučaju združenja občin se pa namerava zgraditi na vogalu pod Hlevčkom občinski dom, kjer bodo nameščeni ožniki, financarji in občinski uradi in seveda tudi začasni zapor. Poleg mnogih trgovin sta v Gorenjavasi dva mesarja in dva peka, ki oskrbujejo ta del doline z mesom in kruhom. Drugače pa tudi Gorenjača, zadnji čas zelo zidajo in prenavljajo svoje hiše. Od požara leta 1901 ni ostalo do danes takorekoč nič. Ker vse je prenovljeno oz. prezidano, vsaj na zunaj se mi zdi tako. Izra požara (ob kateri prišli je tudi Glas Naroda) zbirat prispevke za pomoč pogorelem) je bila Gorenjavas tudi ob zadnji povodnji precej prizadeta. Preplavilo je vsa polja in jive v ravnini in odneslo z njih najboljše prst. Odrgalo je od Fortuna navzdol veliko brega in tako je šel Fortunov mlin. Kalarjeva žaga in most, ki ga je pa pozneje banovina napravila novega in prevzela v svojo oskrbo. Kalarjevo žago je pa prevzel Martin Božnar, star Amerikaneec in oče v Rock Springs-u znane Ivane Ferlicve. Vse je na novo preuredil in zavaroval bregove od obeh strani. Sedaj po osmih letih se je sled po povodnji več ali manj zabrisala, pri čemer je narava precej pomagala. Toda pozna se pa še pri tistih, ki so bili gmočno ali drugače pri tem prizadeti. Na Do-

bravi je sicer vse pri starem, toda vsak, kolikor more stremi za gospodarskim izboljšanjem.

Franc Home, p. d. Sive, ki sem ga že prej omenjal, vodi uspešno svojo lesno trgovino, kljub temu, da je ta industrija precej prizadeta. Vidim ga pogosto, ko gre mimo nas v Škofjeloško v zadevah svoje trgovine. Ker drugi lesni trgovci povečini hodijo rakovo pot, nisem mogel drugače, da sem ga vprašal, kako da še on pri kupcih ni iztraja, medtem ko drugi tarnajo o slabi kupitji in izgubah.

Rekel mi je: — Danes nikjer ni veliko, tako tudi ne pri tem. Gledam pa predvsem, kje da kupim in komu prodam. Gotovo, da tudi danes ni les toliko vreden daleč v nedostopnih gozdovih, kot je pri nas ali v bližini. To vedno pri kupitji jemljem v ozir, če pa mi kdo sili v ospredje, mu prepustim, ker konkurence nisem nikdar poznal. Dogodilo se je tudi, da sem tu in tam kako malenkost izgubil. Pa bil bi še več, če bi sklenjal kupitje po gostilnah, česar sem se pa vedno ogibal.

Tako mi je povedal prijazen mož, ki ga kljub krizi še ni prišlo k tlem.

Gori ob Brbovici je vas Todorč. Ondi si poleg manjših baje tarjev tudi kmetije Troha, Urbanč in kovač Selak, ki imajo vsi lastne žage. Vas je bila ob zadnji povodnji hudo prizadeta. Tudi tu je voda vdirala hiše. Leto po povodnji sem bil ond i in sem videl velikanske čeri sredi vasi, ki jih je voda privabila. Kako jih

bodo spravili izpod nog, je bila za vse uganka. Toda danes je spravljeno vse brez kakakega sledu, razen tu in tam, kjer so bili usadi, ali kjer je voda kaj zemlje odnesla. Kovačeva hiša in kovačija sta bili do strehe zasuti, kovaško orodje odneseno, medtem tudi naklo in kladivo, ki ga niso videli več. Vse to je morala odstraniti zlobna črkeška roka.

Malo naprej od Todorča je Brbovnica. Ondi gospodari veliki kmet France Peternel, p. d. Sime, brat Joe Peternela v Willock, Pa. Tudi on je uzorno preuredil svojo kmetijo in ima velike sadovnjake, ki mu dajo, če je letina zato, precejšnjo vsoto za sadje. Ob potoku Brbovnice ima žago, ki jo je najmoderneje preuredil, da bi bila v slučaju potrebe zmožna zvezati vagon lesa. Z zastojem lesne trgovine je zelo prizadet, posebno ker ga je preurejevanje žage stalo precej denarja.

Tako sem pobliže opisal vse glavno in drugo po vaseh, ki spadajo pod "sv. Anton".

Tja gori v Podgoro, Trebijo, Oselice in drugam, se ne bom oziral. Tudi tod napredujejo v vseh ozirih. Zidajo in podirajo, kot naneslo potreba, in bi še bolj, če bi kriza povsod ne stavila zaprek. Tudi iz teh krajev jih je dosti v Ameriki.

Novic je pa povsod tudi dovolj, ki pa niso prazno razveselje. Ljudje garajo in se trudijo vsak po svoje kako bi mogli v današnjih težavah riniti naprej. Dela in zasluka ni in se tudi nikamor ni o-

brniti za njim. V splošnem so tudi tod berači še na najboljšem, ker, kateri so sprtni, po tri ali večkrat na zimo svoj "revir" oboro. Res, da se veliko ne dobi, vendar žive brez skrbi in bodo, ko bo zima minila na boljše, kot marsikateri kmet, ker jim ne bo treba gledati, kaj bodo sejali in s kom davke plačevali. Gledali bodo le, da bodo jedli, vse drugo jim pa ni nič mar.

Ko že govorim o beračih, moram povedati, da je med njimi tudi dosti potepuhov in lumpov, da jih orožniki le s težavo drže v šahu. Zameri se mu, če mu ne daš, kar zahteva, in greda, kje se bo nad teboj maščeval.

Tako pripovedujejo, da je prišel pred nekaj časa k Graparju na Hlavčjih njivah poročiti potepuh, zahteval frakelj zganja in ga dobil. Hotel ga je imeti še nadalje, no mero, kar mu je pa gospodar odklonil, češ, da ga ima dovolj. Ker ga ni dobil, prijel je gospodarja z vrati in ga tiral sem in tja po hiši, kriče, da ga bo ubil in je tudi pri tem iskal, kako ostrino. Možu je priskočila na pomoč še žena, lopy je prijel tudi on, ki se pa mu je s težavo iztrgala iz zobežala na prsto, od koder je priklcala sosedo na pomoč. Ko je prišlo pet sosedov z gorjanci, se skočil iz hiše in pobegnil v gozd, kamor so mu sosede tudi sledili. On se jim je porogljivo smejal, a ne dolgo, ker obkolili so ga in zbili k tlem, da se upiti ni več mogel. Zvezali so ga ter odšli po orožnike, ki so ga trdo prišli in ko je videl, kje se nahaja, prišel se je plaziti in prositi, da kolebnik za milost, češ, da je to storil v pijanosti.

Pogosto se sliši, da tu in tam kdo kak kozolec zapali in rani v hlevu kako živinčce: posebno so konji na vrsti. Tako je pred kratkim bila zaklana kobilica pri Polensku v Bačnah. Najbrže niso dali beraču, kar je hotel imeti. Sprazil se je ponoči v hlev in se nad konjem maščeval, kar so čele čez precej časa opazili, ko že žival vstajati ni mogla.

Omenim tudi še slučaj, ki ga je imela moja gospodinja z beračem. Šel sem kot ponavadi v Poljane. Na potu srečam precej znanega in pohlevnega berača. Zglasil se je pri gospodnji, češ, da je lačen, ker že par dni ni nič zaužil. Gospodinja ga spravi v hišo in mu prinese sledo v mleko namočena kruha. Ko je jedel, je zagledal na steni visoko žepno uro, katero je tujal za se, ker jo je med dal nekoč na cesti izgubil. Gospodinja je temu govarjala. Berač pa je trdil svoje in pri tem malodane vs kruh iz skleda po hiši razmetal in rekel: da je ura njegova, bo pačica, ki ima čarovniško moč, ki jo je imel pri sebi, pokazala. Prišel je skakati po hiši in se točil po podplatih. Gospodinja je videla, da bo težko kaj z beračem napravila, poklicala je na pomoč tesarja, ki je delal na bližnji stavbi. Ko ga je berač videl, jo je naglo odkuril.

Kakor so berači izbirni tudi drugi po deželi, je dokaz, da mečejo darovani kruh celo pod stranišča, kar se je tudi pri vas v Srednjavsi zgodilo. To kaže, kako berači danes že več ali manj strahujejo ljudstvo, posebno po oddaljenih hribovskih vaseh. Berači, kot smo jih nekdanj poznali, to niso, ampak navadni lumpje, ki s fiktivnim gredo krog da ljudi opazujejo, kakšni da so in če kaj

"GLAS NARODA"
zopet pošljamo v domovino. Kdor ga hoče naročiti za svoje sorodnike ali prijatelje, to lahko stori. Naročnina za stari kraj stane \$7. V Italijo lista ne pošljamo.

imajo, kako bi se dalo ob kaki priliki priti notri in oropati. Ne pravijo zastoj, da se danes še najboljše beračem godi.

Pred dnevi je bil zaključen predpust, ki sicer ni bil tako vesel, kot nekdanj, ampak bolj pohleven. Da pa se ne bi spozabili na prišel rogoviliti, je pri "sv. Antonu" drugače zanj preskrbljeno. Že nekaj let sem imajo tu nekak misijon, ali 40-urno pobožnost, ki se zaključni na pustni dan zvečer. Ne vem, koliko je to vplivalo na "grešnike" v prejšnjih časih, vendar jim ni kazalo iti od molitev iz cerkve in z maskaradami noret. Hočeš, nočeš, morali so se, kolikor toliko, sprijazniti s položajem.

Porok oz. svatb je bilo le bolj malo, ker danes navadno, kdor se poroči, pojedin sploh več ne prireja.

Pogosto se pa oglašajo zvonovi ne le tu, ampak tudi drugod po dolini. Zdaj znanjaka enega, zdaj drugega, največ starih ljudi. Na pomlad, ko bo sprememba vremena nastopila, bodo zvonovi peli še bolj pogosto.

Končno še omenjam Sokolski dom. Zgradili so ga pred 12 leti Sokoli sami. Razposlahi so bili prošnje za podporo tudi v Ameriko in se ne ve, če se je kaj dobilo od tam. V Domu se pogosto prirejajo veselice. V Domu se tudi telovadi št. Pogosto se vrše razna predavanja o higijeni, nogoj, gospodinjstvu in gospodarstvu. Z Sokolskim domom je Gorenjavas zopet nekaj pridobila, če ne drugega, se vsaj ponaša z mogočno in lepo stavbo.

Tako sem precej daleč zašel s tem dopisom. Opisal sem vse le površno in kolikor je meni znano, ker hodil okrog in spraševal za to nisem. Da pa pri sv. Antonu tudi bero ameriške časopise, je gotovo. Vsem prednjači Glas Naroda, katerega si videl poprej malodane v vsaki hiši. Pogostni so bili tudi Slovensko Amerikanski Koledarji, katere tudi danes še vidijo pri ljudeh, ki imajo svoje ljudi v Ameriki. Poleg tega je marsikdo vzel tudi stenski koledar S. N. P. J., dokler so jih še sem pošiljali. Tu in tam dobiš tedenko "Prosveto", ki pa je novico ni posebna, razen za Jednotine račune, kogar zanimajo. Koliko Glas Naroda prihaja danes k sv. Antonu, t. j. na Trato, Gorenjavas, Hotavlj in drugam, se ne ve natančno, vendar jih je pa še precej, ki ga še ne prejemajo, ker ga nihče ne nje ne plača oz. naroči, da si ga lahko. Ko bodo tudi ti zadnji naročili svojim Glas Naroda, se bom zopet oglašil z dopisom od sv. Antona.

To je vse! Pozdrav vsem tistim, ki so od tu doma.

J. B.

KONCERTNA TURNEJA PADEREWSKEGA

Po pogrebu ge. Paderewski je slovit poljski pianist in bivši predsednik poljske države ostavil Montmeroney in Francijo ter se za nekaj časa umaknil v svoj švicarski Tuskulum Morges.

Govorili so, da bo zaslужni umetnik in poljski domoljub popolnoma opustil koncertno udeleževanje v javnosti. Zdaj pa javljajo iz Morgesa, da se pripravlja Paderewski na novo koncertno turnejo.

Odpotoval bo pred vsem v Ameriko, kjer se po njegovem naročilu že opremila koncertni vagon zanj. Paderewski uporablja namreč na potovanju šrom Amerike vagon, v katerem ima klavir, da se med vožnjo lahko neprestano vežba. Paderewski ima na svojih potovanjih skozi Ameriko s seboj tudi lastnega kuharja in ne spi v hotelih, marveč v svojem vagonu.

LUCKY STRIKE
CIGARETTES

DOBER OKUS JE VSE

Tudi v cigaretah! Zato se pri izdelovanju Lucky Strike cigaret poslužujemo najfinejših vrst Turškega in Domačega tobaka —in samo srednjih listov—ti so najmilejši, najgladkejši. In vsaka Lucky je tako okrogla, tako trdna, tako polno nabasana—brez zrahlijanih koncev.

Naravnost iz Metropolitan Opera House
To solito ob 1:50 pop., Eastern Standard Time, bo pri Redch in Plavh omrežjih, NBC LUCKY STRIKE broadcastala Metropolitan Opera Company v New Yorku v poslovnih operama "PAGLIACCI" in "SALOME".

Vedno najfinejši tobak in samo srednji listi

NE gornji listi—ti so neravnostni—ni so surovi!

Smetana pridelka "Najmilejši, najgladkejši tobak"

NE spodnji listi—ti so slabi—bravni in vedno polnični!

Važno za potovanje.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj ali dobiti koga od tam, je potrebno, da je poučen v vseh stvareh. Vred naše dolgoletne skušnjave vam zamoremo dati najboljše pojasnila in tudi vse potrebno preskrbeti, da je potovanje udobno in hitro. Zato se zaupno obrnite na nas za vsa pojasnila.

Ali preskrbimo vse, budiš prošnje za povratna dovoljenja, potne liste, vize in sploh vse, kar je za potovanje potrebno v najhitrejšem času, in kar je glavno, za najmanjšo stroško.

Nedržavlani naj ne odlašajo do zadnjega trenutka, ker predno se dobi iz Washingtona povratno dovoljenje, RE-ENTRY PERMIT, trpi najmanj en mesec.

Pišite torej takoj za brezplačna navodila in zaostavljamo vam, da boste poceni in udobno potovali.

SLOVENIC PUBLISHING CO.
TRAVEL BUREAU
216 West 18th Street
New York, N. Y.

OBDOJENI DEMON

Mlada Kitajka Li iz Kantona je to dni neki vrtnar tožil za odškodnino, češ da je obsedena od demona in mu je napravila veliko škodo.

Mlada Li je imela že štiri možje, a vsake ji je umrl kratko po poroki. Ljudje so si začeli šepetati, da jo je obsedel zli duh, končno je začela še sama verjeti v to in je stopila k staremu vedežu, da bi ji pomagal. Stari mož ji je svetoval, naj se v petje poroči z — drevesom, češ, da bo demon potem izgubil svojo škodljivo moč. Li se je tega nasveta držala in čez nekoliko dni se je res na slavnosten način poročila s stoletnim mangovim drevesom iz vrta sosednjega vrtnarja.

Služaj je hotel, da je vihar kmalu potem drevo koreninilo in tedaj je vrtnar nesrečno tožil za odškodnino. Sudniki so imeli težko stališče, končno so pa odločili: — Ženo je gotovo obsedel hudoben duh, a ni odgovorna za njegova zlo dejstva. Zato je obsediti ni mogoče. Obsedili pa so demona. Ta pa seveda ne misli na to, da bi plačal odškodnino. Rajši jo bo morda odkupil.

ŽENITNA PONUDBA V STEKLENICI

Neki angleški mornar je potegnil iz morja plavajočo steklenico in našel v nji fotografijo lepega dekleta ter listek, popisano z zelo okornimi roki. V steklenici je bila ženitna ponudba lepega dekleta mornarju, ki bi se hotel oženiti. — Dekle je pisalo v slabi angleščini, da prebiva na otoku Mainland blizu severne Skotske in da bi najraje za moža mornarja. Ne steklenico z ženitno ponudbo je slučajno našel ribiški ladja in vseh 11 mož posadke so je zaljubilo v lepo dekletko na fotografiji. Pri mornarjih se ljubezen kaj hitro vname, ker žive večinoma na morju in kadar stopijo na suho, so seveda zelo žejni ljubezni.

Zaljubljeni mornarji so presili kapitana, naj jim dovoli poiskati lepo dekle. Kapitan je dovolil in mornarji so res kmalu našli lepo ribiško hčerko. Povabili so jo na ladjo, da bi si izbrala izmed njih moža. In dekle si je izbralo kapitana, ki jo je tudi kar požiral z očmi. Kapitan je bil s tem zadovoljen in tako so se mornarji obrnili pod nosom.

OPICE MORIJO ŽIVINO

Iz Južne Afrike poročajo o nečloveškem pojavu. Iz naseljenega kraja Reinet prihaja namreč vest, da so opice pričele ropati živino. V bližnjem gorovju živi opica "baboon" v prav velikem številu. Neki kmet je obvestil oblast, da so mu opice v zadnjih dneh usmrcile pomorile okoli 400 ovac. Op sam je pobil 44 opic. Lov nanje je silno težak, ker je opica prebrisana. Opice se pojavljajo v velikem številu. Neki kmet je v okolici Oud-berga zastrupil 400 opic. To ni mnogo pomagalo, ker so na njihovo mesto prišle takoj druge. Kmetje zahtevajo od vlade, naj v najkrajšem času razpiše posebne nagrade za lov na opice, sicer jim bodo te pokončale vso živino.

MODERNO ZASLEDOVANJE ZLOČINCEV

KEMIA V POLICIJSKI SLUŽBI

Skoraj vsaka kazenska preiskava stoji v naši dobi na poročilih izvedencev, ki navajajo v dokaz podatke iz področja psihologije, kemije, fizike itd. Naslednji podatki so posneti iz poročila francoskih laboratorijev pravosodnega ministrstva v lanskem letu in osvedčujejo težko pot, po katerih bodo znanost, da bi odgovarjala na vprašanja, zastavljena po pravici.

"ELEKTRIČNO OKO"

Avtomobil je povzročil kmetico in pobegnil. Prič ni bilo. Policija je ustavila nekoliko ur po zločinu vozilo s krvavim madežem, katerega se je držalo nekaj komaj vidnih nitk. Sofer je zatrjeval, da nikakor ni bil na kraju umora. Oblasti so potrebovale nedvoumne dokaze, da ne bi obsodile nedolžnega. Fiziki so prejeli v preiskavo okravljen radiator tega avtomobila, sneli so s pomočjo "elektroplina" nevidne ostanke blaga in ga primerjali z obleko umorjene. Fotoelektričnim stanica beleži različne barve tako točno, da jamči za popolno točnost zaključkov. Dva kosa rdeče svile iste kakovosti in iste znamke vplivata na primer na elektroplin popolnoma različno, če je zapustil en kos tovarno vsaj nekoliko dni pred drugim. Toda v našemu primeru sta bila oba vzeta na las enaka. To je izšlo morilec, ki je tudi priznal zločin, ko mu je predital sodnik poročila izvedencev.

"NEVIDNI DOKAZI"

V nekem pariškem stanovanju na voselem Montmartre so našli ustreljenega poklidenega plesalca. — Policija je prejela njegovega osumljenega znanca. Slednji se je skliceval na priče, ki so trdile, da je bil on v času umora daleč od tega kraja. Toda preiskava v njegovem stanovanju je postala pozorna na zmečkan povrtnik, katerega žep je bil preluknjan po krogli. Policija je sklepala, da je umoril osumljenec plesalca iz zasede z revolverjem v žepu. A kdo bi to dokazal? Plesalec je postal žrtev, daj dokaz realne svinecne kroglice: revolverski naboji se navadno izdelujejo iz tako zvanega melchiorja. Izvedencev so izrezali robov luknje, ki jo je povzročil strel v povrtniku, jih sežgali v platinem topilniku in razkrojili pepel v kislini. Obdelovali so na to raztopnino z električno strujo, ki je šla skozi bakreno žico. Slednja se je prevlekla s komaj vidno kovinsko plastjo. S pomočjo visoko frekvenčnega toka so dobili iz razbeljene žice iskro. Spektrograf je ugotovil, da kaže fotografija iskre značilno "svinčeno črto". Morilec je priznal umor in bil obsojen.

KATERA KRI?

Umora osumljen mož je imel na obleki komaj vidne krvave madeže. Rekel je, da je samo zaklal petelina. Drobnogled ni mogel ugotoviti izvor krvi. Madeži so bili prestari. Posušena krvna telesa so izgubila značilne zunanje lastnosti. Strokovnjak, ki je prejel dvomljive madeže, je pred vsem cepil s človeško krvjo živega kunea. Raz-

pusstil je nato dvomljive madeže v prekapnici in dodal tudi nekoliko kapljice kuneve krvi. Slednja je vsebovala tako zvano "zaščitno sirotko", ki je nastala v organizmu, da bi preprečila vpliv, t. j. človeške krvi. V raztopino spuščene kapljice kuneve krvi so se takoj zavile v mlečnobevo prevleko. To je bil vpliv "zaščitne sirotke". S tem je bilo dokazano, da so sumljivi madeži res vsebovali človeško kri. Morilec je bil res kriv umora.

NAPOLÉONOV SAMOMORILNI POSKUS

V noči od 12. na 13. aprila 1814. dan pred odpovedjo na prestol, je skušal Napoleon Bonaparte v Fontainebleauju izvršiti samomor. To omenjajo mnogi zgodovinarji, vendar je do danes manjkalo potrditelne očitve. Ta vzel je zlat izpolnjevanje s tem, da so odprli neki zasebni arhiv, v katerem so našli originalni rokopis generala de Caulaincourta, ki pojasnjuje mnoge dogodke v začetku 19. stoletja. Caulaincourtovi spomini obsegajo tri zvezke in v tretjem opisuje general, kako je videl cesarja v usodni noči, ko si je skušal vzeti življenje.

Napoleon je vedel pozvati pomoč ob treh generala k sebi. General ga je našel napol ležečega na zofi. Majhna svetilka je razsvetljevala sobo.

Ko je Caulaincourt vstopil, mu je cesar s mirnim glasom opisal položaj, v katerega je zašel s tem, da je moral pristati na odpoved prestola. Bodočnost Francije je videl v najtežji tarbi. Ni se mogel pomiriti z mislijo, da se mora podvreči "zmagovitemu soprozniku, ki je pripravljen na vsakršno poniževanje". General je poslušal cesarja in ni črnil besedice. Slednji mu je dejal Napoleon: "Nesite to cesarici!" Pri teh besedah mu je izročil usnjeno torbico s pisnom. "Ko bom že mrtev, naj izve iz vaših ust, da sem verjel v njegovo zvestobo in vdanost, čeprav je njen oče slabo ravnal z nami. Recite ji, naj dela na to, da pripade Toskana njenemu sinu. To je moja poslednja volja."

General je razumel, kaj je hotel povedati Napoleon s temi besedami, ni pa imel poguma, da bi cesarja prekinil v njegovem nagovoru.

Napoleon je nadaljeval: "Povejte cesarici še to, da umiram v polni zavesti sreče, katero mi je pripravila. Nikoli me ni z ničemer razžalila. Če obžalujem, da sem izgubil prestol Francije, obžalujem to samo zaradi nje in najinega sina."

Kmalu nato je začel Napoleon močno bljuvati. General ni vzdržal tega prizora in je planil k vratom. Toda Napoleon ga je zadržal. — Kmalu potem se mu je razkril.

General poroča: Dotaknil sem se njegovega čela, ki je bilo pokrito z mrazim potom. Bljuvanje ni hotelo odnehati, nedvomno so ga spremljale silovite bolečine. Toda cesar ni izgubil zavesti. Naročil mi je še, naj izročim njegov necessary princu Eugenu. Meni pa je dejal, da zapu-

šča svojo sabljo. Ko je general videl, da Napoleon umira, je skušal vnovič priti do vrat, da bi poklinal ljudi na pomoč. Toda Napoleon ga je tudi zlat zadržal pri sebi. Nenadno je Napoleon rekel: — "Kako težko je vendar umreti! Kakšna nesreča je, če ima človek v trenutku smrti še krepak organizem, ki se oklepa življenja!" Tedajci se je cesar napol prebni-

dil, se premetaval sem in tja, fantaziral in klical smrt. Iz njegovih brezveznih besed je general izvedel, da je cesar vzel opij. Imel ga je v medaljoni, ki ga je nosil iz za vojne pohode na Moskvo stalno pri sebi.

General je zagledal izpraznjeno puščico na tleh. Prišlo mu je na um, da more cesarja rešiti edinole bljuvanje, če preden začne strup učinkovati. Napoleon se je očitno

takisto zavedal tega, zato je skušal na vse načine bljuvanje onemogočiti. Toda ni se mu posrečilo. Zelo deo se je izpraznjeval bolj in bolj in proti jutru se je cesarjevo stanje izboljšalo. Ko je bil popolnoma izčrpan, je Napoleon odkril generalu, da je vzel opij, ker je vedel, da strup ne spremeni obraza, medtem ko drugi strupi povzročajo, da bolnik posinj ali pa mu drugače spajajo obraz.

Povesti in Romani:

Agitator (Kersnik) broš.	30	Lov na čeno (roman)	80	Študent naj bo, V. zv.	35
Andrej Hofer	50	Lucifer	1—	Sveta Nothurga	35
Beneška vedeževalka	35	Marjetica	50	Spisje, male povesti	35
Belgrajski biser	35	Materina žrtev	50	Stežeslede	30
Bel mecen	40	Moje življenje	75	Sopek Samotarke	35
Bele noči, mali junak	60	Mali Lord	80	Sveta noč	30
Božično darilo	35	Milijonar brez demarja	75	Svetlebe in aene	120
Božja pot na Bleda	30	Maron, kristjanski deček iz Libanona	25	Stike (Meško)	60
Božja pot na Samrni gorci	20	Mladih zamiknežov lastni živopis	75	Spake, humoreska, trda vez	90
Cankar:		Milinarjev Janez	50	SHAKESPEAREVA DELA:	
Grešnik Lenard, broš.	70	Musoline	30	Machbet, trdo vez	90
Mimo življenje	50	Mrtvi Gostac	35	broširano	70
Moje življenje	75	Mali Klatez	70	Uthelo	70
Romantične duše	60	Mesija	50	Sen Kresne noči	70
Balkansko-Turška vojska	80	Malenkosti (Ivan Albrecht)	35	Slovenski pisatelji II. zv.:	
Balkanska vojska, s slikami	25	Mladim srem. Zbirka povesti za slovenska mladino	25	Potresna povest, Moravske slike, Vojvoda Pero i Perica, Črtice	250
Boj in zmaga, povest	20	Misterija, roman	1—	Tigrovi zobje	1—
Blagajna Velikega vojvode	60	Možje	150	Tik za Trento	70
Birska vojska	40	Na različnih potih	40	Tatle (Bekvi), trd. vez	75
Beatin doevnik	60	Notarjev nos, humoreska	35	Tri indijske povesti	30
Čarovnica	25	Narod, ki izmirja	40	Tunel, soc. roman	120
Cvetina Borogradska	45	Nasa vas, II. del, 9 povesti	90	Trenutki oddiha	50
Cvetke	25	Nova Erotika, trdo vez	70	Turki pred Dunajem	30
Čebulica	25	Naša leta, trda vez	70	Tri legende o razpelo, trd. vez	65
Črtice iz življenja na kmetih	35	broširano	50	Tisot in ena noč:	
Dobro, in razne povesti	60	Na Indijskih otokih	50	I. zvezek	130
Spisal Milčinski	60	Naši ljudje	40	II. zvezek	140
Dekle Eliza	40	Nekaj iz ruske zgodovine	35	III. zvezek	150
Dalmatinske povesti	35	Na krvavih poljanah. Trpjenje in strahote z bojnih pohodov blvskega slovenskega polka	150	3 KNJIGE SKUPAJ	375
Dolga roka	50	Ob 50 letnici Dr. Janeza E. Kreka	35	Tisot in ena noč (Rape)	1—
Do Ohrida in Bitolja	20	Onkraj pragozda	80	I. zvezek	130
Doli z orožjem	50	Odkritje Amerike, trdo vezano	60	II. zvezek	140
Dve sliki: — Njiva; Starica	60	moško vezano	60	III. zvezek	150
(Meško)	60	Prapredane zgodbe	35	3 KNJIGE SKUPAJ	375
Devica Orleanska	50	Pasti in zanki	25	Tisot in ena noč (Rape)	1—
Duhovni boj	50	Pater Kajetan	1—	I. zvezek	130
Dedek je pravil; Marinka in škrteljki	40	Pingvinski otok	60	II. zvezek	140
Elizabeta	35	Povest o sedmih obehutih	50	III. zvezek	150
Fahjela ali reke v Katakombah	45	Pravica kladiva	50	3 KNJIGE SKUPAJ	375
Fran Baron Trenk	35	Pabirki iz Roza (Albrecht)	35	Tisot in ena noč (Rape)	1—
Filozofska zgodba	60	Pariski zlatar	35	I. zvezek	130
Fra Diavolo	50	Prihaje, povest	60	II. zvezek	140
Gospodarska sveta	40	Podigalec	25	III. zvezek	150
Gostilne v stari Ljubljani	60	Povesti, pesni v prozi (Baudelaire)	1—	3 KNJIGE SKUPAJ	375
Grška Mytologija	1—	Pravica kladiva	50	Tisot in ena noč (Rape)	1—
Gusarji	75	Pabirki iz Roza (Albrecht)	35	I. zvezek	130
Gusar v oblikih	80	Pariski zlatar	35	II. zvezek	140
Hadži Murat (Tolstoj)	40	Prihaje, povest	60	III. zvezek	150
Hektorjev meč	50	Podigalec	25	3 KNJIGE SKUPAJ	375
Hedvika	40	Povesti, pesni v prozi (Baudelaire)	1—	Tisot in ena noč (Rape)	1—
Hudi časi, Blaga duše, veselolga	75	Pravica kladiva	50	I. zvezek	130
Helena (Kmetova)	40	Pabirki iz Roza (Albrecht)	35	II. zvezek	140
Hudo Brezno (II. zv.)	35	Pariski zlatar	35	III. zvezek	150
Humorske, Groteske in Satire	80	Prihaje, povest	60	3 KNJIGE SKUPAJ	375
vezano	80	Podigalec	25	Tisot in ena noč (Rape)	1—
broširano	60	Povesti, pesni v prozi (Baudelaire)	1—	I. zvezek	130
Izlet g. Broučka	120	Pravica kladiva	50	II. zvezek	140
Izbrani spisi dr. R. Dolence	60	Pabirki iz Roza (Albrecht)	35	III. zvezek	150
Iz tajnosti prirode	50	Pariski zlatar	35	3 KNJIGE SKUPAJ	375
Iz modernega sveta, trdo vez	160	Prihaje, povest	60	Tisot in ena noč (Rape)	1—
Izbrani spisi dr. Ivan Mencinger:		Podigalec	25	I. zvezek	130
2 zvezka	150	Povesti, pesni v prozi (Baudelaire)	1—	II. zvezek	140
Igračka, broširano	80	Pravica kladiva	50	III. zvezek	150
Igralce	75	Pabirki iz Roza (Albrecht)	35	3 KNJIGE SKUPAJ	375
Jagajce	30	Pariski zlatar	35	Tisot in ena noč (Rape)	1—
Janko in Metka (za otroke)	30	Prihaje, povest	60	I. zvezek	130
Jermak Zmagovaj. Med plazovi	50	Podigalec	25	II. zvezek	140
Jutri (Strug) trdo vez	75	Povesti, pesni v prozi (Baudelaire)	1—	III. zvezek	150
broš.	60	Pravica kladiva	50	3 KNJIGE SKUPAJ	375
Jurčičevi spisi:		Pabirki iz Roza (Albrecht)	35	Tisot in ena noč (Rape)	1—
Popolna izdaja vseh 10 zvezkov, lepo vezanih	10—	Pariski zlatar	35	I. zvezek	130
6. zvezek: Dr. Zober — Tugomer	75	Prihaje, povest	60	II. zvezek	140
broširano	75	Podigalec	25	III. zvezek	150
Joan Micerija (Povesti iz španskega življenja)	50	Povesti, pesni v prozi (Baudelaire)	1—	3 KNJIGE SKUPAJ	375
Kako se sem jaz rital	60	Pravica kladiva	50	Tisot in ena noč (Rape)	1—
(Aleševic) I. zvezek	60	Pabirki iz Roza (Albrecht)	35	I. zvezek	130
Kako sem se jaz rital	60	Pariski zlatar	35	II. zvezek	140
(Aleševic) II. zv.	60	Prihaje, povest	60	III. zvezek	150
Kako sem se jaz rital	60	Podigalec	25	3 KNJIGE SKUPAJ	375
(Aleševic) III. zvezek	60	Povesti, pesni v prozi (Baudelaire)	1—	Tisot in ena noč (Rape)	1—
Korvaka brata, povest iz mladosti	30	Pravica kladiva	50	I. zvezek	130
v Koreji	30	Pabirki iz Roza (Albrecht)	35	II. zvezek	140
Krvna osveta	30	Pariski zlatar	35	III. zvezek	150
Kmečki punt (Senca)	60	Prihaje, povest	60	3 KNJIGE SKUPAJ	375
Kuhinja pri kraljevi gosti	50	Podigalec	25	Tisot in ena noč (Rape)	1—
Kaj se je Martine sanjalo	25	Povesti, pesni v prozi (Baudelaire)	1—	I. zvezek	130
Križki	60	Pravica kladiva	50	II. zvezek	140
Križki pot patra Križevnika	70	Pabirki iz Roza (Albrecht)	35	III. zvezek	150
Kaj se je imalo dr. Ota	45	Pariski zlatar	35	3 KNJIGE SKUPAJ	375
Lovčikov občni spisi	90	Prihaje, povest	60	Tisot in ena noč (Rape)	1—
1. zv. Pesmi; Ode in elegije; Sonetje; Romane; balade in legende; Tolmač (Lj. Stih)	70	Podigalec	25	I. zvezek	130
2. zv. Slika Levstika in njegove kritike in polemike	70	Povesti, pesni v prozi (Baudelaire)	1—	II. zvezek	140
Ljubljanske slike, Hiti lastnik, Trgovci, Kupčiji stražnik, Uradnik, Jezical doktor, Gostilnik, Klepetulje, Natakarca, Duhovnik, itd.	60	Pravica kladiva	50	III. zvezek	150
		Pabirki iz Roza (Albrecht)	35	3 KNJIGE SKUPAJ	375

PRENAVLANJE ARMADNIH ZRAKOPLOVOV

Ko je predsednik Roosevelt razveljavil kontrakte, ki so jim imele privatne družbe za prevažanje pošte, so morali preurediti veliko število armadnih letal v poštna letala. Slika nam kaže mehanike na Mitchell Field, N. Y., pri delu.

KNJIGARNA
"GLAS NARODA"
216 W. 18th Street
New York, N. Y.

Knjigarna "Glas Naroda"

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
216 West 18th Street, New York

KRATKA DNEVNA ZGODBA

JANKO KAČ:

HORROR VACUI

Strah pred praznoto se pravi to po naše. Tako so rekli stari naravo-vedci, ko hiti voda v sesalski kvišč, da napolni prostor namesta zraka. Pa so si mislile takratne učene glave, da je vzrok temu pojavu strah tekočin pred praznoto. Stoletja neumorne raziskovanja so dožnala, da je zračni tlak tisti strah, ki žene in drži vodo v sesalski. Beseda o strahu je pa ostala do današnjega dne.

Časi naravoslovnih dognanjen,endar horror vacui ni bil zgolj prazen zvok. Dokazov za to svoje tištev sicer nimam za vodo, pa se dogodi časih v človeškem življenju, da se nenadno pojavi horror vacui in se zdi, da ni kajka temveč gola resničnost.

Oni dan so se naglo odprla vrata moje sobe. Brez trkanja in pozdrava je planil notri prijatelj Goliat. Kar sedel se je na stol. Sredi črne se mu je očelo čelo, lasje v kresni pripeki, oči so mu izskočile iz jam, zasnela ustna so izpustila zadnji kapljici krvi.

Spreja sem se resnično ostrast! ko sem se pa zavedel iz prvega strahu, sem skočil k njemu:

"Za božjo voljo, Goliat, kaj pa ti je?"

Se je sedel dve, tri minute in zrl v prazno, potem pa me je srepo pogledal in dvignil desno:

"Pred tremi minutami sem zno-

bil!"

Zasmel bi se mi nemara, če bi ne bil lezel tudi name mraz, ki je duhal iz prijatelja. Zaman sem iskala primerne besede:

"Znožil... pomislil... Neumest, zakaj... pred tremi minutami!"

"Pred tremi minutami!" je odgovoril voljo prijatelj z jekleno podlasko, ki ni puščal ugovora.

Mraz me je spreletel po hrbtu pri misli, da je Goliat res znožil. Svojeza lastnega strahu sem se ustrašil pri misli, da bi on opazil moj strah. Ni me gledal, temveč je nekaj menal po levi strani svojega sweaterja. Menda je občutil moj pogled, dvignil je oči in me gledal v silni zadregi.

"Ni ga in ga ni..."

Položil sem mu levo na potno čelo, z desno sem pa zgrabil njegovo trepetajočo roko, ki je iskala nekaj na sweaterju kakor umirajoči iščejo neke nevidne reči po prazni odeji.

"Kaj si pa izgubil?" sem ga sočutno vprašal. "Denarja nisi mogel, zlate ure tudi ne, pameti pa ne boš iskal po trehuh, sem se hotel prisiljeno ponorčevati."

Jezno je zamahnil Goliat z obe- ma rokama: "Kaj denar! Levi sweaterjev žep sem izgubil. Prijel me je za ramena in me stresel."

"Janez, povej mi, za božjo voljo, če se da žep izgnati!"

Nasmel sem se mu prav od srca: "Kako da bi se ne dal izgubiti. Na lastne glave sem videl, ko je

žepar izločil neki žetvi žep z denarico vred tako spretno, kakor popravi speten rezev merjaščka. Srdito je zamahnil z glavo prijatelj: "Ne, ne, ne! Saj nisem takorekro izgubil žepa, meni je žep naravnost izginil."

"Izginil?" sem se resnično začudil. "Saj to je vendar nemogoče!"

"Vidite, to je prav tisto," je žvahnol pozrel Goliat. "Poslušajte! Žena mi je spleta za zimo tale toplo sweater z dvema žepoma ob strani s patentno zadrego. V levem sem nosil nožet in pilico za nohte, v desnem kadilne potrebšline. Pa ti grem danes po ulici in opazim, da si nisem nohtov otrebil. Sežem po pilico v žep..."

"Pa je ni bilo. Si jo pač..."

"Kaj šel? Žepa ni bilo, ne paten- ne zadrege in seveda tudi ne pilice in ne nožka. Z eno besedo, kakor da vsega tega sploh nikoli ni bilo, na mojem sweater. Ponemem si oči, potipam še enkrat: kakor da ni- koli ni bilo levega žepa! Postalo mi je vroče in mrazo likrati, oči sem se okrog. Tedajci so pa ugras- nile vse misli v moji glavi: horror vacui, absoluten horror vacui! Na- to pa sem se zavedel: Zblaznel sem. Morda pa levega žepa sploh ni- koli ni bilo in sem si ga jaz samo u- stvarjal in sem bil tako že dalj ča- sa blazen..."

"Dobra se spominjam, da si imel žepa na obeh straneh," sem mu pritril, ker sem se res dobro spominjal. "Se večeraj si mi posodil nožek, ki si ga potegnil prav iz levega žepa." Sunil je z desno pro- til meni:

"Sam dobro vem, da je bil se si- noči levi žep na svojem mestu in bi moral biti seveda tudi danes. Morda tudi je in ga samo zame- ni," je spet lazel vame prijatelj.

"Saj ga res ni!" sem vzklilnil, ko sem od blizu pogledal njegov sweater.

"Haha..." se je zakrohotal Goliat. "Dva blaznika! — Žep je bil in je, samo za naju ga ni, Ha- ha!"

Pa sem ga potegnil z naglo kre- tno proti oknu in natančneje pregle- dal levo plat sweaterja.

"Sem si mislil!" sem se udaril po čelu in prasnil v smeh. Goliat se je prijel za glavo in zakričal:

"Tudi en! Živel horror vacui!"

"Ne nori s svojim hororjem!" sem se razsrdil. "Poglej saj je vendar sweater počez sveže zakr- pan!"

Goliat je pogledal šiv, pomislil, mi stisnil roko: "Bomo videli!" Nato je odvihral iz sobe. Že čez pol ure se je vrnil, ves vesel z bu- tiljko pod pazduho.

"Janez, nalič čaši! Proč, horror vacui!"

Ko sva izpraznila čaši, mi je pri- jatelj povedal, da je njegova žena

prejšnji večer za sebe nujno potre- bovala patentno zadrego. Ponos, ko je on spal, je operirala njegov sweater. Seveda se ji ni niti sanja- lo, da bo imela ta nedolžna opera- cija tako usodne posledice.

TEHNIKA DELA ČLOVEKA STAREGA

Iz statističnih podatkov, izvaja berlinski profesor dr. Weisbach v svoji novi knjigi, vemo, da je povprečna življenjska doba zlasti v Srednji Evropi narasla. V zadnjem času je opaziti zastoj, a tu- li tam, kjer tega zastaja ni, opa- zujemo, da posilnej prejšnjemu, tudi če žive dalj časa. Vzrok za to vidi avtor v našem življenjskem načinu, posebno pa v naši tehniki.

Napredek nam je pospešil na- šin gibanja in nam ustvaril okoli- co, ki posega čedalje bolj vsiljivo in skupno v naše življenje. Čedalje svetlejši umetni svetlobni viri nam dražijo oči, promet in drugi mo- menti nas dražijo čedalje bolj z mnogimi prahu. Pred vsem pa raz- bija človek s svojimi svetlobnimi viri naravno ritmično mejo med dnevom in nočjo, delom in počit- kom. Naravno delovno prilagodit- ev najdemo kvočemu se v polje- deinstvu. Če pogledamo logično zgradbo človeškega telesa in nje- govih življenjskih izrazov, nam bo postalo brez nadanja jasno, da pomeni vsako hitrejšo gibanje, ne- go ga lahko dosežemo z lastnimi močmi, močnejšo zaposlitev naših čutov, nego jo je jo je predvideva- la narava. Podaljšanje svetlobnega dražljaja z uporabo umetnih svetil po zgledu obremenjuje nedvomno naše oko.

Seveda se ne bo hotel nihče od- povedati civilizacijskim pridobit- vami, a gre za to, da se obvaruje- mo. Nesmotreni "odpočitek" nam lahko še bolj škoduje, nego draž- ljaji med delom. Prekomerna za- poslitev naših čutil v okviru mo- dernega življenja nam odpočitek u- merja na vsak način v čim večji mir in enoličnost. A posploševati te trditve seveda ne moremo. Človek, ki dela pred vsem na prostem zra- ku, se bo pod streho čisto boljje od- počil nego na najlepšem gozdnem sprehatu. Finomehanik se bo mor- da lahko odpočil, če bo poslušal koncert z zaprtimi očmi. Kdor dela ves dan sam, pojde za odpočitek najrajši med ljudi, v samoto pa ti- sti, ki ima čez dan z ljudmi in tru- šcem največ opravka. V vsakem primeru pa je skrajno nesmoteno, če bi se hoteli po dnevnih hrupih obremenjene živce pomiriti s še večjim hrupom, na plesu itd., ka- kor se to čisto dogaja.

"PAGLIACCI"

Vloga Cania v Leoneavallovi tragični operi "Pagliacci" — pri- poveduje Giovanni Martinelli. — ki jo bo v soboto dne 10. marca broadcastala Metropolitan Opera Association, je običajno pel slavn- ni Caruso.

Ko sem prišel pred leti v New York, se nisem te vloge naštudir- al. Slednje sem se je vendarle lo- til. Po Carusovi smrti je pa ta vlo- ga takorekro na mojem dnevnem redu. Več sem jo pel kot katero- koli drugo, izven morda vloge Radamesa v "Aidi".

Leoneavallo ni komponiral samo godbe, pač je pa spisal tudi li- breto. Snov je povzeta po nekem tragičnem dogodku, ki se je za- vršil v njegovem rojstnem kraju. Leoneavallo oče je bil sodnik ter je vodil obravnavo proti kriv- cem.

Dejanje se vrši v mali kalabrijski vasi na velik praznik. V vas pridejo potujoči komedijantje, po-

Giovanni Martinelli

stavijo provizorično gledališče in se pripravljajo na večerno pred- stavo.

Canio, ki je glavni družbe, piše v vsaki krčmi, dočim dvori lepi ženi Neddi grbasti klovn Tonio. Nedda ga udari z bičem, on ji pa priseže maščevanje.

Neprestano ji je za petami ter razkrije, da namerava pobegniti s čednim in bogatim kmetom Sil- vijo.

Naklep izda glavarju, ki je pa prepozno, da bi spoznal ženinega ljubicea. Kot dober komedijant pa hoče odigrati svojo vlogo do konca. Ob svojem nastopu zapo- je krasno arijo "Ridi pagliaccio".

Drugo dejanje je nekaka igra v igri.

Neda igra nezvesto ženo, Canio pa varanega moža. Canio se izpo- zabi v vlogi in zahteva od svoje žene, naj mu izda ime svojega ljubicea. Canio potegne nož in jo zakolje. Silvijo ji prihiči na po- moč, pa tudi njega zakolje. Zagri- njalo pade, in Canio mrmra: — Konec komedije.

Pri sobotni predstavi, ki bo broadcastana pod pokrovitelj- stvom Lucky Strike, bo pel vloga Cania Giovanni Martinelli. Nedda bo pela Queena Mario, Lawrence Tibbet bo Tonio, Alfio Tedesco Beppe, George Cehanovsky pa Silvijo.

Vinzenzo Bellezza bo dirigiral. Poleg opere "Pagliacci" bodo dajali tudi opero "Salome".

Knjige Vodnikove Družbe

lahko že SEDAJ naročite za prihodnje leto. Naročnino, ki znaša \$1.00 —

\$1.00

lahko pošljete nam, in kakor hitro bodo knjige izšle, jih dobite po pošti.

Ako čakate tako dolgo, da knjige iz- idejo, morate plačati zanje \$1.35.

KNJIGARNA 'GLAS NARODA' 216 West 18th Street, New York, N. Y.

DVE SIROTI

Spisal A. D. ENNERY

113

In odgovarjajoč na vzklik, ki ga je bila iz- zvala njena izjava, je nadaljevala:

— Da, njegova žena; prav kar mi je pred- lagal, naj postanem njegova žena.

— In vi ste njegov predlog odklonili? — je vprašala grofica.

— Odklonila sem ga, gospa!

Grofica de Linieres je kar ostrmela nad tem skromnim dekletom, ki je imelo priliko o- možiti se z vitezem, pa jo je zavrnilo. Ni se mogla dovolj načuditi temu bitju, udanemu v voljo usode, ki jo je tako močno spominja- la njenega trpljenja.

— Ubogo dete! — je zašepetala.

In ne da bi čakala, da bi si slekle opomoglo od presenečenja, je vstala in pripomnila:

— Gospodična Henrika, jaz sem sorodni- ca viteza de Vandreya. Sem mu skoraj mati.

In ker je presenečena Henrika molčala, je grofica nadaljevala:

— Da, sem skoraj mati viteza de Van- dreya... Ljubezen, ki vaju veže... mi je zna- na... In pravim vam, drago dete, da je va- ša pot edina prava, kajti ne samo naša ro- dbina, temveč tudi vsemogočna kraljeva va- lja bi nastopila proti temu zakonu.

Henrika je zadržala. Spoznala je, da gro- za Rogera in drug zakon, ki mu ga je nalo- žil kralj.

— Se predno sem se seznanila z vami, go- spa, — je dejala, — sem si izbrala pot, pot žrtev in dolžnosti.

— To vem.

Diana de Linieres je Henriko nežno obje- la in privila k sebi.

— Vem tudi, da smo bogati in močni... — je pripomnila.

— Močni! — je ponovila Henrika.

Grofica se pa ni dala motiti, boječ se, da bi ne dala poveda na napačno razlago svoje misli.

In hitro je pripomnila:

— A če bomo mogli kdaj poplačati vašo nesebičnost... vaš pogum, drago dete...

Kar se je deklin obraz izpremenil.

— Poplačati pogum, ki ga rabim, da do- prinesem težko žrtev: to morete, to lahko storite kmalu... celo še danes.

Diana jo je začudeno pogledala.

— Še danes, pravite, dete moje?

— Da, gospa.

— Kako to?

— Čujte me torej, gospa... Svoje sree, svojo ljubezen sem razdelila na dveje... En del je pripadal... njemu!... Drugi, ah, dru- gega, — je nadaljevala vsa v ognju, — pri- segam, večji, boljši, najčistejši... sem pa dala ubogi, dragi siroti, ki so jo tako kruto ločili od mene...

— Ločili? — je vzklila grofica de Li- nieres.

— Da, gospa, ločili... in glej, zdaj blodi sama po Parizu...

Henriki so solze zalile oči. In solznih oči je nadaljevala žalostno opisovanje dogo- dkov, ki so jo bili seznanili z mladim vite- zom.

— Vaša rodbina je vsemogočna, — je de- jala, — naj torej išče siroto, ki so mi ju u- grabili, naj jo najde, naj mi jo vrne, gospa!...

In zatrla bom v sebi to nesrečno ljube- zen, umolknilo bo moje sree. Vrnejo naj mi njo, pa otlidem, pa izginem v izgnanstvu za vedno.

Vzravala se je in na prsih prekrizanih rok je vzklila strastno:

— Da... odidem, to vam obljubljam sve- čano... Povejte, gospa, če zahtevam preveč.

— Nikakor ne, drago dete, nikakor ne! — je odgovorila grofica hitro: — obljub- ljam vam svojo podporo, svojo pomoč... in sicer brez oklevanja, brez odlašanja... No, govorite, povejte mi njeno ime, povejte mi njeno ime, opišite mi jo...

— Opišem naj jo!... Ah, to je zelo lahko.

— Kaj hočete reči s tem? — je vprašala grofica de Linieres.

— Ubožici je šestnajst let in je... slepa! — Slepa!... slepa! — ponovila grofica.

— Ime ji je Luiza, gospa.

Pri tem imenu je Diana zadržala.

— Luiza! — je zašepetala in se prišla z obema rokama za prsa.

zadalo udarec, ki je znova odprl v njenem sreu rane, katerih čas se ni bil zacelil.

Izgovorivši ime tiste, ki so ji jo ugrabili usodnega večera, ko sta bili prispeli v Pa- riz, je Henrika drugič prekinila svoje pri- povedovanje.

Grofičino vedenje jo je namreč tako pre- senetilo, da je zashitila, da je nehoti odprla še nezaceljeno rano v njenem sreu.

— Luiza! To im mi je drago! — je dejala grofica. Solze so ji zalile oči.

Vzdihnila je in se prišla za glavo, kakor bi hotela pregnati spomine, ki so bili vstali pred njo.

— Pomirite se, drago dete, — je nadalje- vala, — iskali bomo vašo sestro.

— Luiza ni moja sestra, gospa.

— Ni... vaša sestra! — je ponovila Dia- na vsa iz sebe.

— Ne, gospa, — jo je prekinila Henri- ka, — toda jaz ji dolgujem hvalečnost za svojo rodbino...

Grofica je poslušala z največjim zanimi- njem.

— Kaj hočete reči, drago dete? — je vpra- šala.

— Da, gospa, — je nadaljevalo dekle, — ljubeč tako Luiza, plačujem dolg svoje ro- dbine, ker je rešila bede mojega očeta, moje mater in mene...

— Rešila! — je vzklila grofica de Li- nieres, — kaj je pa moglo storiti to nesrečno slepo dete?

— Moj oče jo je našel na cerkvenih stop- nich...

— Našel! — je vzklila grofica, — Ah, to je torej ubogo, najdeno dete!

In glas ji je zamrl na ustnicah. Sree se ji je skrčilo. Vsi njeni mučni spomini, vse mu- ke v dolgih šestnajstih letih so znova oži- vele v njeni duši.

— Tudi moji hčerki je bilo ime Luiza, — je dejala sama pri sebi. — Tudi moja hče- ka je bila zapuščena.

In malo je manjkalo, da njeno sree ni iz- dalo velike tajne. Toda spomnila se je, da je grofica de Linieres in da je dolžna ohraniti neomadeževano čast plemiča, ki ji je bil dal svoje ime.

In po kratkem molku je dejala Henriki: — Pripovedujte mi torej o usodi tega u- bogega najdenega otroka... Dejali ste, da je vas vse rešila bede...

— Tako grozne bede, — je dejala Henri- ka, — da moj oče ni imel niti koščka kruha več za mater, a moja mati, izžrpana od muk in lakote, ni imela niti kaplje mleka več, da bi se mogel njen otročiček nasesati.

— Ah, uboga žena! — je zašepetala gro- fica de Linieres.

— Da, uboga, nesrečna mati, — je pritr- dila Henrika zroč v nebo.

Napela je vse sile in nadaljevala:

— Da bi rešil vsaj svoje dete, se je odlo- čil moj oče za strašen korak. Zaupal je otro- čička človeškemu usmiljenju. Ko je moja mati zaspala, me je vzel iz zibelke in odne- sel k cerkvi Matere božje.

(Dalje prihodnjik.)

ZLATO PRIHAJA V AMERIKO

Slika nam kaže prizor v newyorškem pristanišču, ko delavci razkladajo zlato, ki prihaja v velikih množinah iz Evrope. Pošiljatelj zlata so na dnevnem redu, odkar je predsednik Roosevelt zmanjšal vrednost ameriškega dolarju.

Ljubiteljem leposlovja

Cenik knjig vsebuje mnogo le- pih romanov slovenskih in tu- jih pisateljev. Preglejte cenik in v njem boste našli knjigo, ki vas bo zanimala. Cene so zelo zmerne.

Knjigarna "Glas Naroda"

NJEN VODNIK

ROMAN
IZ ŽIVLJENJA

ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL: I. H.

28

— To je izključeno! Sem popolnoma dober. To ni bila prva noč, ki sem jo prečel in tudi ne bo zadnja. Predlagal bi vam, da se peljemo k samostanu Minato, da si ga ogledate. To vam bo storilo dobro in vas bo odvrnilo od mučnih misli.

Obo sta bi zadovoljni. Ceda še enkrat pogleda na prizidek. Kako je mogel Henrik s težkim bremenom iti po tako ozkem prostoru? Dvakrat je postavil v nevarnost svoje življenje, da je rešil njo in mater.

Sree ji postane gorko in prostorno. Kak človek! In te dni je še pogosto mislila tako, kadar je slišala žalostne vesti o požaru.

Ko so se vrnili s samostana na hribu, prosil Henrik za kratek dopust.

— Takoj si moram kupiti novo večerno obleko, ker je prejšnja popolnoma raztrgana in umazana.

— To gre na moj račun gospod Rom. — pravi senora.

— Ne, ne tudi brez tega bi si moral kupiti novo obleko, — se brani Henrik.

— Toda prosim, to je popolnoma jasno, da na moj račun. Prosim, ne bode besede več o tem. Drugače me še razjezite.

Henrik se z nasmehom prikloni.

— Ne maram vas jeziti, senora!

— Ravno tako znate biti trdoglavi, kot moja hči.

Henrik in Ceda se spogledata in se smejeta. Henrik bi bil najraje poljubil Cedine v smehu raztegnjene ustnice.

Nato pa gre, da si kupi novo obleko. Ko se vzopet vrne, se pripravi za kosilo. Med jedjo pravi senora, da bi rada bivanje v Florenco skrajšala, ker nima več veselja se dalje ostati, kajti nikdar ne bo mogla pozabiti strašnega požara. In senora je družinam hotelskih strežajev, ki so pri požaru izgubili svoje življenje, nakazala visoko vsoto.

Henrik zopet vse pripravi za nadaljnje potovanje in nekaj dni zatem se odpelje preko Bologne v Benetke.

Benetkam se nista mogli načuditi, kakor nikdo, ki jih je kdaj obiskal. Zlasti Ceda je z velikim zanimanjem ogledovala umetnine. Umetnost je bilo njeno veselje. Senora pa je šla le redko v cerkve in palače. Večinoma sta hodila Henrik in Ceda sama, senora pa se je rajši Cedo vozila po Canale grande. Najbolj pa je še bila vesela, ako sta jo kdaj na vožnji z gondolo spremljala Henrik in Ceda. Voziti se po lagunah, jima ni posebno ugajalo, tem več veselja pa sta imeli na vožnji po Canale grande mimo palače do Maria della Salute, ali Dogana del mare in tja do Lido. Največje veselje pa sta imeli zvečer ob serenadi, ko so se bile gondole vse razsvetile.

Nepozabljivo so bili ti dnevi, ki so jih tu preživeli, tudi za Henrika, ki je bila veselja epizila, da je Ceda, odkar so odpotovali iz Florence, govorila z njim popolnoma drugače. Proti njemu se ni kazala več tako ponosna; njene oči so ga gledale mehko in gorko; njen glas ni bil več bladen, kadar je govorila z njim. Bilo je, kot bi bila proti njemu pozabila na ves svoj ponos, četudi se je vedno toliko obveljavila, da mu ni nikdar pokazala svojih občutkov. Še vedno jo je mučila misel, da se je Henrik omi večer v Berlinu poslovil od svoje ljubljence. In ta misel ji je pomagala, da je obdržala svoj deklinski ponos in mu ni pokazala, da ga ljubi. Ker Henrik, četudi se je vesčil nad njeno izpremembo, ni slutil, da ji je sree bilo zanj bolj gorko, se je tudi sam imel v obresti, in četudi je govoril z njo zelo ljubivo, se ji je pokazal, da vidi v njej kaj drugega, kot svojo gospodovko.

Iz Benetk so se le težko poslovili, navzile temu, da so ostali dalje kot na so imeli namen. Iz Benetk so odpotovali v Trst, Opatijo in Reko in zatem na Dunaj. In ves čas je bila Ceda proti Henriku zaplivo prijazna. Vse, kar je bilo v njej ponosnega in hladnega, je izginilo iz nje in tako, kakor ona je bila proti njemu sedaj, ga je očarala. Ves mir mu je ušel iz srea in težko mu je bilo držati se v obisti.

Krista Romova je od prvega družabnega večera, ki ga je preživela v profesorjevi hiši, od profesorjeve žene dobila še več povabil. In to je prišlo tako: Onega večera je bil igralec, ki je imel spremljati na klavir pevke in pevec, vsled nenadne bolezni zadržan. Profesorjeva gospa ga je najela proti visoki plači. Tako bi bil najvažnejši del večera šel po vodi, kajti namestnika ni bilo mogoče takoj dobiti. Pri svojem prihodu v hišo je bila Krista priča velike gospi zadrege. In Krista je bila takoj pripravljena spremljati pevce, kolikor je pač znala. Presenečena in vesela pogleda gospa Kristo, katero je vendar po dolgem meledovanju svojega moža povabila v hišo.

— Ali morete to, gospica Rom?

— Mislim, da bom, milostljiva gospa. Prej sem vedno spremljala svojo teto Johano, ki je bila zelo težke resmi, in pogosto tudi svojega brata. Zelo me bo veselilo, ko bom mogla igrati na vaš dragi klavir. Mislim, da bo šlo dobro, ker note dobro poznam. Seveda ne bom popolnoma nadomestila najetega umetnika, toda za silo vas bom potegnila iz zadrege.

In tako je Krista junaško, kot vedno sprejela spremljevanje umetnikov in vse je šlo dobro.

Ko konča g'asbeni del večera, prime profesor Kristo za roko.

— Gospica, tocoj pa ste se moji ženi zelo prikupili. Z vami človek res doživi marsikatero presenečenje. Da je bila vaša teta Johana zelo dobra pevka, četudi se v javnosti in nikdar pokazala, vem. Toda niti najmanjšega pojma nisem imel o vaših glasbenih sposobnostih. Zakaj ste vendar bili takoj zadovoljni s ponižno službo v mojem laboratoriju, ko vendar toliko razumete o glasbi?

— O, moj Bog! Gospod profesor, glasba je umetnost brez krut, če ni kdo prav poseben umetnik. In tako daleč še nisem s svojim igranjem. Zelo sem pazila in nekaj napak sem tudi naredila. K sreči najbrže ni nikdo opazil. In ko sem se enkrat ponudila, sem zbrala vse svoje moči, da se ne bi osramotila pred vašo gospo soprogo. Toda mislila sem si, zberi ves svoj pogum, bo že šlo kako. In tako je brez kakšne potrebne libe šlo vse dobro.

Profesor je ginjen gleda.

— Izvstno je šlo. V resnici, izborni dek'le ste! Vse priznanje! In kaka poročila imate o svojem bratu?

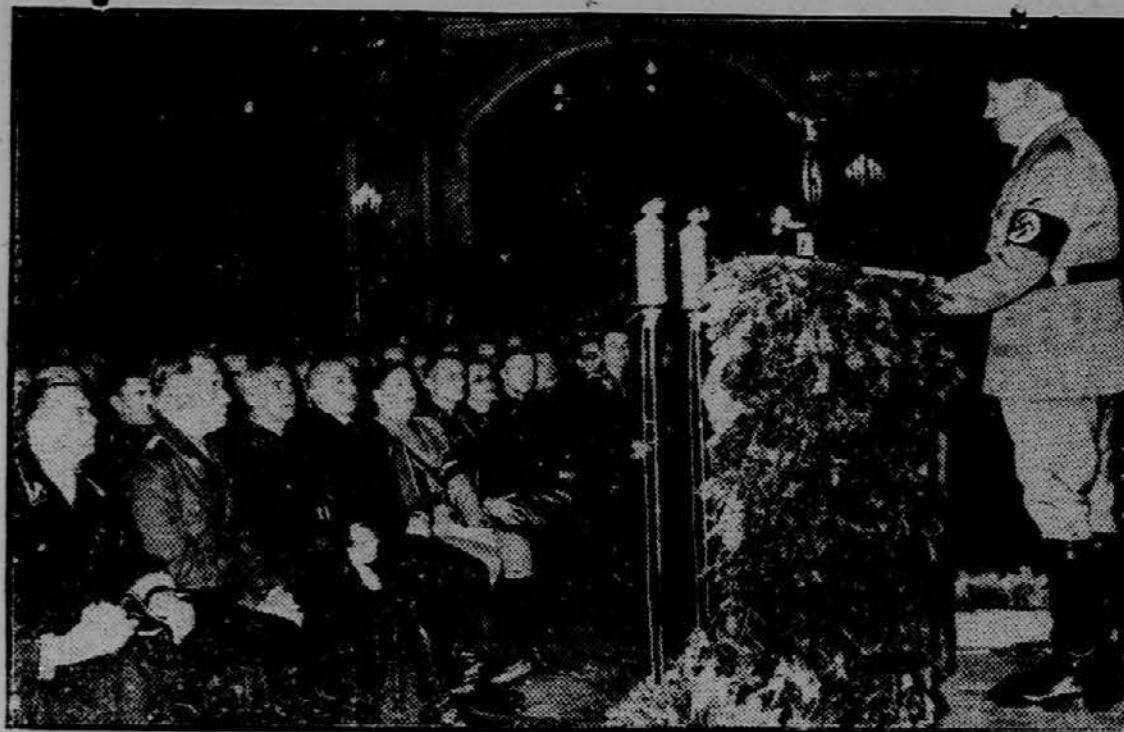
— Najboljše, gospod profesor; dobro se mu godi.

— Me veselijo. Oba sta izvrstna človeka. Sedaj pa bomo kaj založili. Vzemite vse, kar se vam zdi dobro.

— Tega mi ni treba dvakrat reči. Take stvari mora človek jesti pobožno in spoštljivo.

(Dalje prihodnjic.)

HITLER GOVORI

mladim študentom v Berlinu o priljubljeni nemške ustave. Možak se je v teku dobrega leta povzpel na najvišje mesto v državi ter imal več vpliva in besede nego predsednik nemške republike, Hindenburg.

ZNAMENITI LETALCI O RAZVOJU LETALSTVA

Pred 30 leti sta brata Wilbur in Orville Wright izvršila prvi polet z motornim letalom. V naslednjem podajamo po neki anketi naziranja raznih znamenitih sodobnih letalcev o poletih čez 30 let.

LOUIS BLERIOT.

slavni francoski letalski pionir in prvi človek, ki je preletel Rokavski preliv, pravi, da ne more noben človek točno vedeti, kakšne letalne stroje bomo imeli l. 1964. Letako je danes na vsak način še daleč od svoje končne oblike. Gotovo je, da bodo tedaj kontinenti zvezani med seboj z vsakodnevnimi letalskimi programi, na katerih bodo letala ogromna letala do 100 ton. Takšna bi sicer zgradili lahko tudi danes, a bi bili motorji zanja predragi. Vozne cene na progah bodo znatno nižje nego danes, zasebno letanje pa bo še vedno draga stvar.

DR. HUGO ECKENER.

poveljnik "Grofa Zeppelina", misli, da bodo čez 30 let prevladovali zrakoplovi, ki že danes lažje gnanjujejo poti čez oceane nego letala. Pohitili pa jih ne bodo več z nevarnim vodenjem, temveč s helijem, ki bo znatno cenejši nego danes in ga bodo znali tudi obdržati v plinskih balonih, da ne bo uhajal sam od sebe. Zeppelincev bo l. 1964. prevažal štirikrat več potnikov nego danes, ne da bi bili prevozni stroški višji.

MAJOR DE LA CIERVA.

izumitelj avtogira, pa napoveduje svojemu izumu največjo bodočnost. To je po njegovem edini tip letala z visoko stopnjo varnosti. Pristajanje z njim je prav tako lahko kakor zaviranje avtomobila. Avtogir bo v 30 letih izpodrinil tudi malo zasebno letalo in celo avtomobil.

bil. Že v desetih letih bodo letala prav tako številna kakor danes avtomobili. Vzletišča in pristajališča bodo kar na strehah hiš. Avtogir na letalskih progah ne bo prevažal več nego 40 do 50 potnikov, večji aparati se bodo razvijali v ameri nemškega veleletala "Dornier DOX". Brzina javnih prometnih letal bo težko večja od sedanjih rekordnih brzin, pač pa bodo zgrajena iz lažjih kovin nego danes.

ANTHONY FOKKER

je tudi mnenja, da bodo potniška in trgovinska letala ne bodo hitrejša od današnjih rekorderjev, kajti brzina je zvezana s stroški in to bo veljalo tudi čez 30 let. Pač pa bodo dirkalna letala dosegla neprimerno večje brzine, ta predvsem s smotnejšo zgradbo, ki bo zmanjševala zračni upor, in pr. z zmanjšanjem kril v določenih višini. Polet čez Atlantski ocean bo trajal s temi letali komaj 6 ur. Fokker pa ne verjame, da bi letalo izpodrinilo avtomobil, vsaj ne na krajših razdaljah. Tudi avtogir ne obeta velike bodočnosti. Počena letal kot vojnega sredstva pa se ljudje še vse premalo zavedajo. Nova vojna bi letalo tako razvila, da si tega ne moremo niti predstavljati.

DR. HERMANN KOEHL

napoveduje največjo bodočnost letalskemu prometu v stratosferi. — Stratosferno letalo bo brez repa (Koehl sam eksperimentiral uspešno s takšnim tipom) in bolj polobno krilono, ki bodo sama "plavala" v ozračju — to pa z brzino do 400 milj na uro in v višini 10 milj. Zaradi skrajno redkega zraka bo treba motorje opremiti s posebnimi kompresorji, potniške kabine bodo neprodušno zaprte.

ZELEN DEŽ

V okolici Neapolja je te dni velika začudenje prebivalstva padel dež zelene barve. Takšen dež je padel kakor pol ure. Ostanke barve so se spoznali tudi na strehah.

PALAČA KRALJA SAULA

Profesor Albright, ki vodi p. n. ameriške School of Oriental Research v Jeruzalemu odkopavanje zgodovinskih spomenikov, je izjavil, da se je njegovim arheologom posrečilo najti grad kralja Saula, ki je iz njega ta svetopisemski junak tako pogosto navajal na sovražnike Izraela. Kraj, kjer stoji trdnjava kralja Saula, je znana, zdaj pod imenom Tell el-Ful. Že prej so astronomi domnevili, da je ta kraj istoveten s Saulovo rojstno Gibeonom. Kakor večina svetopisemskih mest, je tudi to sestavljeno iz mnogih plasti razvalin, ležalci druga na drugi. S posledki o delah arheologov v Tell el-Fulu 12 let, pa se jim je šele zdaj posrečilo naleteti na obzidano glavno mesto povelja izraelskega kralja.

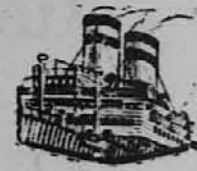
Po izkopavih s deli je bila na površju Tell el-Ful prvotno vas in šele po bližini do leta 1200 pred Kristom, dano se je videlo sledi velikega požara, ki je uničil ta kraj. Kiparstvo prav tako pripoveduje, da v Knjiži soln kov, po kateri je Gilead izginil s sveta s tragičnim koncem. Med temi razvalinami je razdalil Saul v 11. stoletju svoj kraljevski grad. Arheologi so dosegli, da gre res za Saulovo trdnjavo, kajti obseg ruševin je bil precejšen za kraljevsko palačo. Zdal se je pa izkazalo, da so ruš.

SLOVENIC PUBLISHING CO.

TRAVEL BUREAU

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH LISTOV, REZERVACIJO KABIN, IN POJASNILA ZA POTECVANJE

SHIPPING NEWS

11. marca: Lafayette v Havre
14. marca: Washington v Havre
16. marca: Europa v Bremen, Majestic v Cherbourg
17. marca: Paris v Havre, Conte di Savoia v Genoa
21. marca: Berengaria v Cherbourg, Deutschland v Hamburg
24. marca: Ile de France v Havre
26. marca: Manhattan v Havre, Hamburg v Hamburg
29. marca: Olympic v Cherbourg
31. marca: Bremen v Bremen, Volendam v Boulogne sur Mer, Rex v Genoa
3. aprila: Champlain v Havre

4. aprila: Albert Ballin v Hamburg, Pres. Roosevelt v Havre
5. aprila: Berengaria v Cherbourg
6. aprila: Paris v Havre, Europa v Bremen, Salsburg v Trist
11. aprila: Washington v Havre, Sudenland v Boulogne sur Mer, Antonia v Cherbourg
12. aprila: Majestic v Cherbourg
13. aprila: Conte di Savoia v Genoa, Ile de France v Havre
18. aprila: President Harding v Havre, Deutschland v Hamburg
20. aprila: Mauretania v Cherbourg, Rotterdam v Boulogne sur Mer
21. aprila: Bremen v Bremen, Champlain v Havre
25. aprila: Berengaria v Cherbourg, Hamburg v Hamburg, Manhattan v Havre
27. aprila: Olympic v Cherbourg
28. aprila: Volendam v Boulogne sur Mer, Europa v Bremen, Rex v Genoa, Paris v Havre
2. maja: Aquitania v Cherbourg, Albert Ballin v Hamburg, President Roosevelt v Havre
4. maja: Mauretania v Cherbourg, Volendam v Boulogne sur Mer
5. maja: Ile de France v Havre, Roma v Genoa
9. maja: Washington v Havre, Bremen v Bremen
12. maja: Champlain v Havre, Berengaria v Cherbourg, Conte di Savoia v Genoa
15. maja: Europa v Bremen
16. maja: Deutschland v Hamburg, Lafayette v Havre
18. maja: Rotterdam v Boulogne sur Mer
19. maja: Paris v Havre, Aquitania v Cherbourg, Salsburg v Trist
23. maja: Manhattan v Havre, Hamburg v Hamburg
25. maja: Volendam v Boulogne sur Mer, Majestic v Cherbourg
26. maja: Bremen v Bremen, Rex v Genoa, Berengaria v Cherbourg
30. maja: Albert Ballin v Hamburg, President Roosevelt v Havre

JEZIKOVNI ZAKLAD ČLOVEŠTVA

Francoska akademija je zbrala podatke o številu jezikov, ki jih govori človeštvo. Poselna komisija je ugotovila, da je na svetu 6760 različnih jezikov. Živih je pa samo 2795. Na prvem mestu je angleščina kot materinščina s 160.000.000 ljudi, poleg tega jo pa govori še 60.000.000 ljudi. Izmed kulturnih jezikov sledita angleščini nemščina in ruščina, ki odpade na vsako po 90 milijonov ljudi, na španščino 55 milijonov, na francosko 45.000.000, govori jo pa 75 milijonov.

Človek bi ne verjel, da ima angleščina največji besedni zaklad, namreč 445.000 različnih besed, med katerimi je 60 odst. francoskega izvora, kakor trdijo Francoski. Na drugi strani pa trdijo, na podlagi angleškega očenaša, da je devet desetlin besed angleškega izvora. Francoski besedni zaklad obsega 210.000 besed, nemški 150 tisoč, ruski in italijan ki po 140 tisoč, španki pa 120 tisoč besed.

V JUGOSLAVIJO

Preko Havre

NA HITREM EKSPRESNEM PARNIKU

PARIS

17. MARCA

7. Aprila — 28. Aprila

ILE DE FRANCE

24. Marca — 14. Aprila

CHAMPLAIN

3. Aprila — 21. Aprila

NIZKE CENE DO VSEH DELOV

JUGOSLAVIJE

Za pojasnila in potne liste vprašajte naše pooblašcene agente

French Line

19 STATE STREET, NEW YORK

POSEBNI IZLETI

SE PRIREDE

ZA VELIKONOČ

na sedečih brzoparnikih:

Parnik EUROPA, North German Lloyd, preko

Cherbourg — 17. MARCA

KARTA STANE iz New Yorka do Ljubljane \$122.24;

Za tja in nazaj pa samo \$211.50.

Parnik PARIS, French Line, v Havre — 17. MAR.

KARTA STANE iz New Yorka do Ljubljane \$115.54;

Za tja in nazaj pa samo \$204.50.

Parnik BERENGARIA, Cunard Line, preko Cher-

bourg — 21. MARCA

KARTA STANE iz New Yorka do Ljubljane \$119.24;

Za tja in nazaj pa samo \$206.50.

Kdor želi imeti prijetno družbo, naj se nam takoj pripravi

in če je gotov, naj pošlje nekaj are, da mu preskrbimo naj-

boljši prostor na enem izmed teh parnikov. Mi bomo takoj

preskrbeli vse potrebne listine za potovanje in sploh vse, da bo

vsakdo zadovoljen. Dolgoletne skušnje in priporočila onih, ki

so se posluževali našega posredovanja, so najboljša jamstvo vsa-

kemu. Priglasite se takoj za navodila na:

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

(TRAVEL BUREAU)

216 West 18th Street

New York, N. Y.

Koledar l. 1934

Bomback piše o "BOULDER DAMU"; Troha govori o "DUHOVIH IN STRAHOVIH" ter o "KRIŽIH IN TEŽAVAH"; Rupnik pa klasično opisuje DOBO BLAŽENE PROHIBICIJE, — vse to poleg kratkih povesti, zanimivih spisov, gospodarskih in tehničnih razprav, najdete v letošnjem koledarju.

Vemo, da boste popolnoma zadovoljni z letošnjim koledarjem in zaradi tega ne odlašajte, pač ga pa naročite še danes.

TEH 160 STRANI ZANIMIVEGA ČTIVA, SLIK, POUKA IN NASVETOV JE VREDNIH ZA VSAKEGA 50 CENTOV

Slovenic Publishing Company

216 West 18th Street

New York, N. Y.